

NOVICE

Februarja občinska
mladinska konferenca

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČIN KOČEVJE IN RIBNICA

Leto VIII. — Št. 4

KOČEVJE, 18. JANUARJA 1963

Cena 20 din

Zbori volivcev v obeh občinah Glavna točka: združitev občin

V KRATKEM SE BODO KONČALI ZBORI VOLIVCEV V RIBNIŠKI IN KOČEVSKI OBČINI. NA ZBORIH VOLIVCI OBRAVNAVAJO GOSPODARSKE DOSEŽKE KOMUNE V MINULEM LETU IN RAZVOJ V LETU 1963, POLEG TEGA PA RAZPRAVLJAJO TUDI O PREDVIDENI ZDRUŽITVI OBEH OBČIN, RIBNIŠKE IN KOČEVŠKE.

Novi gospodarski in komunalni sistem povzroča hitre družbeno ekonomske spremembe, le-to pa zahteva velike in močne komune. Slišali smo, da so se pred kratkim v Sloveniji združili okraji in imamo sedaj le štiri. Je pa še precej majhnih občin, ki ne morejo več dovolj uspešno opravljati številnih pristojnosti, ki prehajajo z okraja na komuno. Med take občine spada tudi ribniška. In prav o predlogu združitve obeh občin v eno, ki bi obsegala območje bivšega okraja — razen Dobropolja — so razpravljali na zborih volivcev, o tem pa bo dokončno odločila republiška ljudska skupščina.

Pa poglejmo, o čem so razpravljali na nekaterih zborih volivcev (v naslednji številki bomo poročali še o drugih):

Ribnica: živahna razprava

V petek, 11. januarja, so imeli letno konferenco krajevne organizacije Socialistične zveze v Ribnici. Po podanih poročilih o delu v preteklem letu in načrtih za prihodnje so prisotni razpravljali o dobrih in slabih straneh dela Socialistične zveze v Ribnici. Gospodarstvo in družbene službe so se dobro razvile, s festivalom pa se je kulturna dejavnost razmahnila. Več sil in sredstev bo treba posvetiti razvoju kmetijstva, regulirati dolnji del Bistrice in zagotoviti več novih delovnih mest za občane, ki bi se radi zaposlili.

Ob koncu konference pa so razpravljali o činiteljih, ki govore v prid združitve občin Ribnica in Kočevje. Predsednik občine tov. Ilc je v nekaj besedah navedel te činitelje. Dejal je, da na občine prehaja vedno več kompetenc, to je pravic in dolžnosti z okrajnega ljudskega odbora. Že sedaj je večkrat nastalo vprašanje, če lahko občina Ribnica s svojimi sredstvi in kadri prevzame vse te pristojnosti. Številne inšpekcijske službe — tržna, gradbena, sanitarna in delovna — so že skupne z občino Kočevje. Obe občini imata tudi skupno Vodno skupnost, komunalni zavod socialnega zavarovanja, zavod za zaposlovanje delavcev, sodišče, katastrski urad in javno tožilstvo. V Kočevju izdajajo tudi ptona dovoljenja za tujnino za obe občini.

Tudi v gospodarstvu imata obe občini veliko skupnega. Kočevsko-Ribniška dolina ima skupno gozdno, lesnoindustrijsko in kmetijsko področje.

Po poročilu predsednika občine se je razvila živahna in bučna razprava, v kateri pa večina govornikov ni razpravljala o činiteljih, ki govore v prid ali škodo združitve. Nekateri vodilni tovarši iz podjetij, ki so tudi člani

ZK, so začeli demagoško dokazovati, da je Ribnica imela svojo občino v fevdalizmu in kapitalizmu, pa bi jo zdaj v socialistični družbi ne imeli, da imajo grb, ki ga Kočevje nima, da so bili Ribničani za NOB, Kočevjarji pa so se izselili itd. Deževali so tudi očitki na račun dela bivšega okra-

ja in izrazi, ki diskutantom ne morejo biti v ugled. Predstavniki garnizona JLA pa je dejal, da se vpraša ali so ti tovarši sploh lahko še voditelji socialističnih podjetij in zakaj ne razpravljajo o tem, kako bi občina hitreje napredovala in kako bi občane doma zaposlili.

Ni bil namen zbora volivcev sklepanje o združitvi občin, o tem na predlog okraja odloča republiška ljudska skupščina, na zboru naj bi konstruktivno razpravljali le o družbenem procesu, ki je zajel vse manjše občine, da v majhnih mejah z nizkim narodnim dohodkom komuna ne more uspešno napredovati.

Me

(Nadaljevanje na 2., 3., 4. strani)

Gospodarstvo komune lani

Področje gospodarskega življenja je vedno bolj povezano s krepitvijo materialnih osnov v gospodarskih organizacijah, komunah in družbenih službah. Na ta način se razvija čedalje večja ustvarjalna pobuda neposrednih proizvajalcev pri realizaciji gospodarske politike. Čutijo se odgovorni za racionalno in uspešno ravnanje z zaupanimi sredstvi, čutijo pa tudi potrebo po boljšem gospodarjenju v gospodarskih organizacijah, komuni in vsej družbeni skupnosti.

V okviru teh gospodarsko političnih pogojev se je razvijalo tudi gospodarstvo kočevske komune. Smernice zveznega družbenega plana, republiške in okrajne resolucije o politiki gospodarskega

razvoja ter napotki IV. plenuma ZKJ so usmerjali naše gospodarstvo k ciljem, ki smo si jih zastavili v začetku leta. Bežen pogled na sliko gospodarskih dosežkov v letu 1962 nam pove, da smo dosegli cilje, postavljene s družbenim planom občine. Plan celotnega dohodka v družbenem sektorju gospodarstva smo, kljub slabim vremenskim pogojem in oviram pri politiki investiranja, dosegli s 100%. Ker pa bodo natančni podatki znani šele koncem februarja, lahko že sedaj trdimo, da bo plan presežen za cca 2-3%. Najboljše rezultate so dosegle naslednje panoge:

Industrija je preseгла plan celotnega dohodka za 9,8%, kmetijstvo za 13,3%, gozdarstvo za 1,7% in komunala za 12,7%. Ostale panoge pa so delno pod planom in sicer: Gradbeništvo na območju naše občine je za 33,4% pod planom. Celotno podjetje SGP »Zidar« pa bo le kakih 5-10% pod planom, kajti na gradbiščih na Reki in v Ljubljani so dosegli razmeroma ugodne rezultate. Promet — Avto je za 16% pod planom. Trgovina je imela za 6,2%

(Konec na 3. strani)

Z zbora volivcev v Ribnici

ZBORI VOLIVCEV V OBEH OBČINAH

Zakaj združitev občin?

Na zadnjem zboru volivcev v Kočevju, ki je bil pretekli ponedeljek, so volilci razpravljali o gospodarjenju komune v preteklem letu in o načrtih za prihodnje leto, informirani so bili o občinskem statutu in razpravljali o morebitni združitvi kočevske in ribniške občine.

NAJVEČ O ZDRAVSTVU

Med razpravo o gradnjah v prihodnjem letu so se volilci najdalj časa zadržali pri problemih zdravstvene službe oz. gradnji zdravstvenega doma. Nekateri volilci so se zavzemali za gradnjo novega zdravstvenega doma (kar bi precej stalo, a bi bili zato problemi zdravstvene službe za dalj časa rešeni), drugi pa za dozidavo pri enem izmed sedanjih petih objektov zdravstvenega doma (kar bi bilo ceneje, hkrati pa bi bila to le začasna rešitev). Ob koncu je obveljalo mnenje, da je treba obe varianti še preštudirati z ekonomskega, gradbenega in zdravstvenega stališča, nakar bo zbor volivcev o zadevi še enkrat razpravjal.

STATUT BO V KRATKEM V RAZPRAVI

Na zboru so bili volilci nadalje informirani, da bo dan že v kratkem v razpravo statut občine Kočevje, ki bo podrobno določal položaj človeka-občana. Značilnost statuta (ki bo izšel kot priloga Novic) je, da zelo določeno obravnava naloge občine pri zadovoljevanju skupnih potreb in da zagotavlja popolno javnost v delovanju vseh organov samoupravljanja v občini. Občani naj bi dajali ustne in pismene pripombe komisiji za izdelavo statuta pri občinskem ljudskem odboru, sodelovali pa naj bi tudi v javni razpravi, se pravi dopisovali svoje predloge in pripombe v Novice.

ZDRUŽITEV OBČIN

Volilcem je bila pojasnjena potreba po združevanju nekaterih občin, ki ne morejo reševati

same vseh zadev, katere bi morale. Osnutek ustave Socialistične republike Slovenije v enem izmed členov namreč pravi: »Občina se ustanovi za območje, ki je povezano s skupnimi interesi in na katerem obstoje pogoji za samostojno opravljanje nalog občine, za njen gospodarski razvoj in za razvijanje družbenega samoupravljanja.«

Občini Kočevje in Ribnica sta že zdaj organizirali vrsto skupnih služb (vodno gospodarstvo, zavod za zaposlovanje delavcev, zavod za socialno zavarovanje, tožilstvo, kataster, sodišče, inšpekcija, šoferska in potna do-

tega pa jih precej tukaj tudi stalno živi; tudi sedež ekonomske enote PTT je za obe občini v Kočevju, občini pa sta povezani še na področju šolstva in drugod.

V razpravi, ki je sledila, so se volilci izrazili v glavnem za združitev, nekateri pa so poudarili, da so bili pogoji za združitev dozoreli že pred leti. Dalje so se volilci zanimali, kolikšen je narodni dohodek na prebivalca v obeh občinah (v ribniški je občutno nižji kot v kočevski), za gospodarski položaj v ribniški in naši občini in drugo.

O morebitni združitvi, o kateri zdaj razpravljajo volilci obeh občin, pa bo odločala republiška ljudska skupščina.

Jurjevica in Breže

Sekretar občinskega komiteja ZK France Debeljak je poudaril, da se je gospodarstvo v občini v zadnjih dveh letih lepo razvilo, saj so bili v tem času odprti tek-

Preteklo nedeljo je pri Knežji lipi traktor cestne uprave Novo mesto, ki je pluzil cesto, zdrsnil pod cesto. Škode ni bilo — razen, da se zaradi neplužene ceste nista mogla priti predstavnika ObLO Kočevje do Vimolja in Predgrada, kjer bi morala prisostvovati zboru volivcev

voljenja), ker ena ali pa obe nista bili sposobni organizirati vseh teh služb samostojno. Razen tega govori za združitev še več razlogov kot: prirodni pogoji, enotno gozdno gospodarstvo in kmetijsko področje; KGP, »Snežnik«, »Inles«, Elektro in Narodna banka poslujejo na področjih obeh občin; s področja občine Ribnica je zaposlenih v Kočevju preko 300 ljudi, ki se vsak dan vozijo na delo, razen

stilni obrat v Jurjevici, obrat Žičnice v Ribnici in Torbica v Sodražici. V Jurjevici je zaposlenih že 120 ljudi (predvsem žensk). Letošnji plan predvideva 100 milijonov realizacije, pozneje pa 260 milijonov dinarjev. Obrat Žičnice v Ribnici je lani realiziral 70 milijonov (13 delavcev), letos pa predvidevajo 73 milijonov realizacije. Zelo pomembna je tudi združitev lesne industrije kočevsko-ribniškega bazena.

V diskusiji so občani govorili o raznih komunalnih vprašanjih, kot je cesta od Ribnice v Jurjevico in Lipovšico, ki je zelo zanemarjena. O urejevanju in vzdrževanju cest bi se morali pogovoriti s Komunalo...

Govorili so tudi o gradnji mrtvašnice. Po predračunu je bilo predvidenih milijon 200 tisoč din, lastnih sredstev pa so imeli 700 tisoč din. Za dokončno ureditev mrtvašnice je potrebnih le še nekaj sredstev.

Tov. Debeljak je tudi obširno razložil, zakaj je potrebna združitev občine s kočevsko komunou. Med drugim je dejal, da je kadrovske vprašanje v komuni šibko, v novi občini pa bi imeli večjo izbiro kadra. Razen tega imata obe občini že sedaj vrsto skupnih služb. Volivci so v razgovoru obširno spregovorili o tem vprašanju, nazdneje pa izjavili, naj bi občina Ribnica obstajala še naprej.

Zamostec

(r) — V nedeljo, 13. januarja, je bil v Zamostecu pri Sodražici zbor volivcev. Zaradi slabega vremena je bila udeležba slabša, je pa bila zato razprava toliko bolj živa. Po poročilu o realizaciji letnih planov v posameznih gospodarskih dejavnostih in podjetjih so se volivci zanimali za razne gospodarske probleme v komuni in še posebej o melioraciji in regulaciji Bistrice. Govorili so tudi o predlogu o združitvi s kočevsko občino in pri tem navajali pomisleke, ki govorijo v prid in proti združitvi. V primeru, če bi se občina združila, bi morala v polni meri zaživeti komunalna skupnost tega področja, so menili volivci.

Dolenja vas

Zbora volivcev v Dolenji vasi se je udeležilo 75 vaščanov, kar smo lahko imenovali lep uspeh, saj jih že dolgo časa ni bilo toliko skupaj. Uspeh pa ni, če vemo,

(Konec na 4. strani)

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

● **COMBE KLONIL** — Katanški secesionist Combe je izjavil, da je konec katanške secesije in da v celoti sprejema načrt generalnega sekretarja OZN U Tanta o integraciji Konga in Katange. Zagotovil je tudi »modrim čeladama«, ki so bile v sredo le še kakih 10 km od Kolvezija, poslednjega oporišča Combejeve žandarmerije, prosto gibanje po deželi.

Tako se je tragični razvoj dogodkov v Kongu, ki je pričel takoj po osamosvojitvi dežele, prešel v zaključno fazo. Sicer Combejevim besedam doslej ni bilo veliko verjeti, toda sedaj kaže, da misli resno. Krvavi položaj, ki so ga sprožile spletke belgijskega, britanskega in drugega kapitala, je mladi državi silno škodoval, tako da bo morala centralna kongoška vlada, ko bo odstranjevala znamenja več kot dveletne krize, napeti vse sile in se nasloniti na pomoč tujine. Dežela je osiromašena, pa tudi na katanške »prihranke« ne morejo računati, kajti blagajna z 20 milijoni je neznanokam izgnila a... (menda v švicarske banke).

● **KONGRES SED V BERLINU** — V terek se je pričel v Berlinu VI. kongres enotne socialistične partije Nemčije, ki mu prisostvuje tudi delegacija ZKJ, sovjetsko delegacijo pa vodi prvi sekretar sovjetske partije Nikita Hruščov. V peturnem uvodnem referatu se je sekretar CK Walter Ulbricht ponovno izrekel za politiko miroljubne koeksistence v mednarodnih odnosih, za krepitev izgradnje socializma v DR Nemčiji, za odločen odpor proti dogmatskim konceptom v mednarodnem komunističnem gibanju, za popolno podporo politike Sovjetske zveze itd. Govoril je tudi o bolj normalnih odnosih z Zah. Nemčijo ter se izrekel za nevtralnno »nobodno mesto zahodni Berlin, v katerem naj bi »zastava OZN zamenjala zastavo Atlantske zveze«. (Splošnemu aplavzu po referatu se ni pridružila samo delegacija LR Kitajske...)

Naslednji dan je spregovoril tudi Nikita Hruščov, ki je med drugim poudaril, da je 31. avgust 1961, ko so poostrihli kontrolo

meje v Berlinu, zgodovinski dan za DR Nemčijo. Ko je govoril o jugoslovansko-sovjetskih odnosih, je poudaril, da kljub različnim pogledom na nekatera vprašanja »ni moč trditi, da Jugoslavija ni socialistična država«.

● **DRŽAVNI UDAR V TOGU** — V nedeljo je bil v Togu, mali afriški državi, izveden državni udar; skoraj vse ministre so aretirali, predsednik Sylvanus Olympio pa je bil med potjo v ameriško veleposlaništvo ubit. Poročajo, da pri tem vmešavanje iz tujine ni bilo. Novo začasno vlado bo sestavil voditelj demokratske unije Toga Nicolas Trunitsky, sorodnik ubitega predsednika.

● **SOVJETSKO-AMERIŠKI RAZGOVORI** — V New Yorku so se ponovno pričeli razgovori med SZ in ZDA o razorožitvi. ZDA zahtevajo, naj SZ dokaže, kako deluje priprava za odkrivanje jedrskih eksplozij (»črne skrinjice«), ne glede na to, ali gre za poskuse nad ali pod zemljo.

● **DE GAULLOV PREDLOG** — Francoski premier De Gaulle je predlagal, naj bi Velika Britanija postala pridružena, ne pa enakopravna članica Evropske gospodarske skupnosti. Predloga večina udeležencev bruseljskih pogajanj ni ugodno sprejela. Verjetno se bodo pogajanja o vključitvi VB v EGS kot enakopravne članice še nadaljevala.

● **NAŠE PODJETJE V MALIJU** — Te dni so začeli v Bagindi, nedaleč od glavnega mesta Malija, graditi tovarno za predelavo sadja in sočinja, ki jo gradi naše podjetje »Ingra« iz sredstev investicijskega kredita, ki ga je Jugoslavija dala tej bivši francoski koloniji.

● **SPORAZUM Z BOLGARIJO** — V sredo so podpisali v glavnem mestu Bolgarije Sofiji jugoslovansko-bolgarski sporazum o sodelovanju na področju zdravstva, socialnega skrbstva, urbanizma in komunalnih zadev.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

Gospodarstvo komune Iani

(Nadaljevanje s 1. strani)

manj prometa, kot je bilo predvideno. Obrt je dosegla za 11,5 % nižji celotni dohodek, kot je bilo predvideno. Omenjene rezultate pa smo dosegli z nižjim številom zaposlenih, kot je bilo planirano.

Pri investiranju smo kljub omejenim pogojem dosegli razmeroma ugodne rezultate. V preteklem letu smo investirali v gospodarske namene nad milijardo in pol dinarjev. S temi sredstvi smo dokončno zgradili prvo fazo Kemične tovarne, pri Rudniku so nabavili opremo, odpravili neke pomanjkljivosti pri novi separaciji in uredili vpadnik. Podjetje »Itas« je nabavilo za 28 milijonov dinarjev strojev. V kmetijstvu so izpopolnili gospodarske objekte, gradili remizo, mešalnico močnih krmil ter nakupili nekaj strojev in druge opreme. V gozdarstvu so potrošili 222 milijonov dinarjev za gozdne ceste in poti, gozdarsko opremo in stroje ter za vzgojo in nego gozdov. V gradbeništvu so gradili remizo in nabavili nekaj gradbene mehanizacije. Prenovljeni so bili tudi prostori bivše tekstilne tovarne za poslovne prostore obrtnega podjetja »Oprema«.

Negospodarske investicije so bile v glavnem usmerjene v stanovanjsko dejavnost. V lanskem letu je bilo v gradnji 17 stanovanjskih objektov z 216 stanovanji, dograjenih pa je bilo 81 družinskih stanovanj. V zvezi s stanovanjsko gradnjo pa so bile urejene tudi nekatere važnejše komunalne naprave, kot kanalizacija, elektrika, vodovod in telefonsko omrežje v Kolodvorski, Cankarjevi, Rožni in Šeškovi ulici, nova cesta v naselju v Kolodvorski ulici in gradnja razvodnega omrežja za centralno ogrevanje stolpnice pri Tržnici.

Začeli smo tudi z gradnjo poštnega poslopja in nadaljevali izgradnjo pokopališča, urejevali vodovod v Osilnici, elektrificirali smo Spodnji log in Struge in rekonstruirali omrežje v Dragi in Travi. Nekaj sredstev je šlo tudi za popravilo vaških poti, prosvetnih domov, pokopališč in druga dela.

Sredstva za ta dela so šla delno iz proračuna, delno pa iz skladov Ob.L.O. Proračunske izdatke smo morali med letom dvakrat spreminjati, to pa zato, ker dohodki niso pritekali v predvidenih kvotah. Izpad v prometu gostinstva in trgovine ter še nekaj drugih virov je zatajilo, tako da smo morali proračun znižati od prvotnih 396 milijonov dinarjev na 362 milijonov dinarjev. Razumljivo je, da je izpad občutno vplival na nekatere službe in da potrebam po predvidenih sredstvih ni bilo mogoče zadostiti v polni meri.

GOSPODARSKA PREDVIDEVANJA ZA LETO 1963

Probleme, ki jih obravnava Zvezni družbeni plan za leto 1963, bomo morali v manjši meri reševati tudi mi. Premalo izkoriščene zmogljivosti v industriji ali drugih panogah gospodarstva je potrebno reševati z usmeritvijo na izvoz. Predvsem tiste panoge, ki imajo dognano proizvodnjo in se težko prebijajo na domačem trgu, naj bi iskale možnosti v zunanji trgovini. To bi delno reševalo tudi skladnost razmerja med blagovnimi in kupnimi skladi. Proizvodnjo, ki bi prodrila na zunanji trg, pa bo potrebno krepiti in

utrjevati. Po sedanjih predvidevanjih se bo izvoz iz naše občine v primerjavi z lanskim letom povečal za 25%. Ta rezultat je razmeroma ugoden in bo potrebno mobilizirati vse sile, da se tudi dejansko uresniči.

Upoštevač rezultate gospodarjenja, ki smo jih dosegli v preteklem letu, in nove zmogljivosti, ki bodo začele obratovati v tem letu, bomo dosegli v letu 1963 za 21,6 % večji celotni dohodek. Najvišji odstotki porasta so predvideni v industriji (za 37 %), gradbeništvu (46 %) in Komunali (50 %). Ostale panoge pa se gibljejo v okviru 10—15 % porasta, razen prometa.

Investicijska dejavnost se bo v naslednjem letu odvijala z istim tempom kot doslej. Tako kot v preteklem letu bomo tudi letos investirali milijardo in pol. Vsa ta sredstva sicer še niso zagotovljena, vendar pa lahko pričakujemo, da bomo uspeli rešiti tudi to vprašanje. Največ se bo investiralo v industriji in sicer 702 milijona dinarjev. Nabavili bomo razne vrste strojev in druge opreme, »Itas« pa bo gradil tudi novo halo v vrednosti nad 100 milijonov dinarjev.

V kmetijstvu bo investiranih 387 milijonov dinarjev in sicer za razno opremo in dokončanje že začelih investicijskih del ter za novo klavnico. V gozdarstvu bodo nadaljevali z gradnjo gozdnih cest in poti, vzgojo nasadov in nego ter varstvo gozdov.

V komunalne objekte negospodarskega značaja bomo z ozirom na bližajočo se proslavo 20-letnice zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda vložili več sredstev kot v preteklem letu. Predvideva se, da bo dograjenih 180 novih stanovanj, 111 jih bodo pa začeli na novo graditi, od teh bo pretežen del vseljivih že v tem letu.

Loški potok: precej narejenega

V nedeljo, 13. januarja, so imeli v Loškem potoku konferenco krajevne organizacije Socialistične zveze in na koncu konference tudi zbor volivcev. Predsednik odbora SZDL Ivan Bambič je po kratkem zunanje in notranjepolitičnem pregledu poročal o delu Socialistične zveze v zadnjem letu.

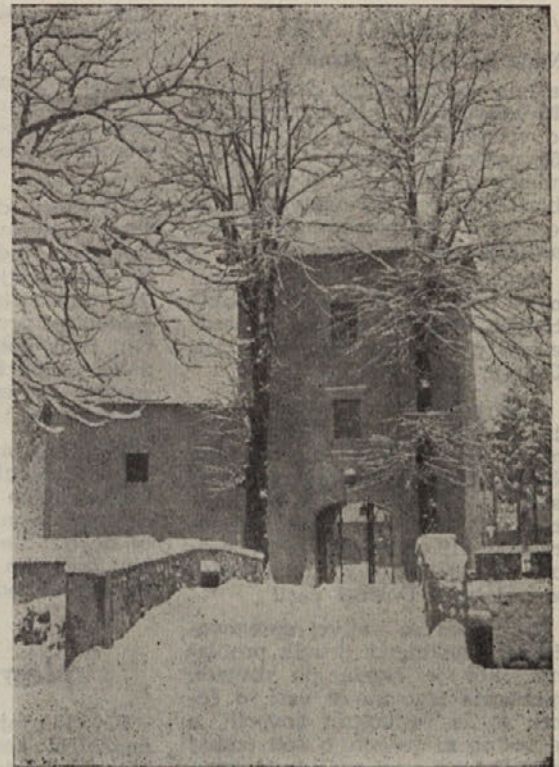
Precej so naredili. Zgradili so nov zdravstveni dom, dobili stalnega zdravnika — dr. Smalc je prisotnim občanom zagotovil, da ne bo zapustil Loškega potoka, kot to nekateri govorijo. Dvakrat tedensko bodo imeli zobarja in tudi ostala zdravstvena služba je urejena. Lepo so proslavili 60-letnico delovanja prosvetnega društva in še dosti drugega.

V načrtu imajo veliko nalog. Nadaljevali bodo z gradnjo vodovoda, zgradili stanovanjski blok, v katerem bi bili v prtiličju lokali in skladišča za trgovino, v nadstropju pa stanovanja za učitelje. Popravili bodo zid pri šoli, uredili vaška pota in ceste ter nadaljevali z gradnjo gozdne ceste proti Staremu trgu. Malologarji pa si bodo ob pomoči trgovskega podjetja zgradili novo stavbo za trgovino. Bolj bodo poskrbeli za turizem; predvsem želijo, da bi družbeni gostinski obrat imel tudi sobe za tujce. Adaptirati je treba tudi gasilski dom.

Potočani so v diskusiji grajali vodstvo ribniške občine, ker leto hotelo z nezakonito od

»Vrata ostanejo odprta...« Vhod v obnovljeni ribniški grad, kjer je našel svoje mesto Ribniški festival, v doseđanji festivalski »garderobi« pa bo verjetno že spomladi kavarnica.

Foto D. Mohar

Za težko pričakovano cesto Skofljica—Kočevje je potrebnih še milijardo 400 milijonov dinarjev, za finansiranje tega objekta so dogovori že v končni fazi.

Že v preteklem letu se je govorilo o gradnji novega zdravstvenega doma. Novi pogoji finansiranja zavoljo formiranja komunalnih zavodov socialnega zavarovanja so to onemogočili. Predlog so pričeli ponovno analizirati, ker primanjkuje sredstev.

Dom telesne kulture bo v tem letu dograjen, prav tako pa bo preurejen tudi Šeškov dom.

Poslopje nove pošte bo dograjeno, sredstva za to so že zagotovljena. Nujno bi bilo potrebno urediti strugo Rinže. S tem bi mesto veliko pridobilo, obenem pa bi bil

zagotovljen primeren vodostaj za potrebe industrije. Pokopališče je še tudi odprto vprašanje, ki ga bomo v letošnjem letu dokončno rešili. Proti koncu leta bo že tako urejeno, da bo lahko služilo svojemu namenu.

Poleg teh investicij bo potrebno nadaljevati z elektrifikacijo podeželja, urejanjem vodovodov v Kočevju, Osilnici in Podpreski.

O vseh teh problemih, ki zadevajo razvoj gospodarstva in vprašanje vrstnega reda investiranja govorijo te dni na zborih volivcev. Kaj je najbolj potrebno, kam naj se najprej usmerijo sredstva, pa bomo zvedeli šele, ko bodo o tem spregovorili občani na svojih zborih.

zadovoljevati vedno večje potrebe za razvoj gospodarstva in družbenega življenja. Tudi osnutek nove ustave naše republike pravi, da se občina ustanovi za območje, ki je povezano s skupnimi interesi in na katerem obstoje pogoji za samostojno opravljanje nalog, za njen gospodarski razvoj in za razvijanje družbenega samoupravljanja.

Občina Ribnica ni taka celota, tako velika in gospodarsko močna, da bi lahko uresničila vse to. Spada med majhne občine. Njen narodni dohodek je, razen v občini Metlika, najmanjši v okraju. Da so lahko zadovoljili najnujnejše potrebe, je občina dobivala pomoč od okraja in to iz sredstev, ki so jih zbrale druge občine.

Občina Ribnica je že sedaj gospodarsko in tudi drugače navezana na Kočevje. V Kočevju je vodna skupnost za obe občini, pošta, banka, zavod za zaposlovanje delavcev, komunalna skupnost socialnega zavarovanja, sodišče, kataster, razna strokovna društva in drugo. Tudi v gospodarskem pogledu imata občini veliko skupnega. Kmetijski posestvi segata v obe občini, prav tako tudi lesnoindustrijsko podjetje. Vsak dan se z avtobusi vozi na delo v Ko

(Nadaljevanje na 4. strani)

ZBORI VOLIVCEV V OBEH OBCINAH

Dolenja vas

(Nadaljevanje z 2. strani)

da ima volivna enota Dolenja vas 525 volivcev in se lahko upravičeno vprašamo, kje je bilo ostalih 450 vaščanov, kakšno je njihovo mnenje o problemih, ki so jih na zboru volivcev obravnavali in še posebej o tako pomembnem vprašanju, kot je združitev občin?!

Zbora volivcev v Dolenji vasi so se udeležili predsednik ObLO Ribnica Ilc, tov. Lapajne in predsednik občinskega odbora SZDL Kočevje Janez Merhar.

Mnenja občanov o združitvi občin so bila deljena. Nekateri so menili, da, če so še možnosti za obstoj ribniške občine, naj ostane, drugi pa so dejali, da je bolje, če se občini združita danes kot jutri. Najbolj posrečen je bil predlog, naj se občini združita, sedež pa naj bo v Dolenji vasi!

Na koncu so volivci spregovorili še o nekaterih drugih problemih, kot je škoda po divjadi, vprašanja trgovine v vasi, o čemer so že velikokrat govorili, a še vedno ni rešeno, o šoli (zakaj ni v Dolenji vasi vsaj šest razredov osnovne šole), ter o gradnji nove ceste Ljubljana—Kočevje, ki naj bi šla skozi vas in ne za njo (če pa, je treba asfaltirati tudi odsek skozi vas).

(vec)

Loški potok

(Nadaljevanje s 3. strani)

čevje nad 300 delavcev in uslužbencev, 70 dijakov in nekaj učencev osnovne šole.

Z združitvijo bi bilo precej manj uslužbencev in s tem manj izdatkov za državno upravo. Iz obeh občin bi zbrali najboljše uslužbenke, ki bi hitreje in bolje reševali vse potrebe občanov. Ostali bi krajevni uradi, ki bi jih po potrebi še okrepili, tako da bi občani lahko večino zadev uredili tam.

Nova občina bi segala od Turjaka do Kolpe in bi razen Dobropolja, ki je pod grosupeljsko ob-

čino, obsegala območje bivšega okraja. Štela bi okoli 32 tisoč prebivavcev, ki živijo na 110 tisoč hektarih zemlje in ustvarijo letno 16 milijard skupnega družbenega proizvoda, od tega polovico narodnega dohodka.

Na koncu je tovariš Debeljak še poudaril, da bodo o vseh predlogih volivcev razpravljali na sejah obeh ljudski odborov in nato bo okrajni ljudski odbor predlagal republiški ljudski skupščini morebitni predlog o združitvi občin. Prav gotovo bodo upoštevali želje večine in če bo to bolje za razvoj in srečnejšo prihodnost prebivalcev teh krajev.

Potočani so v razpravi dejali, da so že lani ob ukinitvi občine Loška dolina želeli priti v kočevsko občino in prosijo samo to, da bi ne bili vsako leto v drugi občini, ker jim te stalne spremembe samo škodujejo.

-im

Nemška vas

Ko je tajnik ObLO Ribnica analiziral realizacijo družbenega plana v preteklem letu, so v diskusiji volivci spregovorili le o zaposlovanju. Živahnejša razprava se je razvila ob vprašanju združitve obeh občin. Predvsem so izrazili bojazen, da bi bil kmet, ker v kočevski občini ni veliko privatnega sektorja, na območju ribniške občine preveč prizadet z davki. Med drugim so bili volivci mnenja, naj bi bil sedež nove občine v Ribnici (!), drugi pa so menili, da bi bili občani preveč oddaljeni od sedeža občine.

Mladina iz Livolda

V nedeljo je mladina iz Livolda zaigrala igrico »Vesten gasilec«, ki jo je režirala tov. Francka Letig. Za trud se ji lepo zahvaljujemo, prav tako tudi Pavli Nagu, ki nam je pomagala pri pripravah. Zahvaljujemo se tudi gledalcem, ki so si igrico ogledali.

Stanko Škufca,
šola M. Bračiča

Filmi, ki jih bomo gledali...

AVTOBUSNA POSTAJA

Morda bomo v filmu »Avtobusna postaja«, ki bo 28. in 29. januarja na sporedu v kinu Jadran Kočevje, zadnjikrat videli lani umrlo zvezdo ameriškega filma Marilyn Monroe. Zaslovela je predvsem zaradi svojih telesnih odlik, o njenem igral. talentu pa so veliko govorili. Šele s filmom »Princ in igralka«, ki smo ga gledali tudi pri nas, je dokazala svoje igralske sposobnosti. Njen naslednji film »Avtobusna postaja« je to še enkrat potrdil. V filmu igra barsko pevko na ameriškem zahodu, v katero se zaljubi mladi in ognjevit kavboj (Don Murray). Mnogo smešnih zapletljajev, dobra igra obeh igralcev in lepe barve bodo pritegnile gledalce.

Zvezda ameriškega filma MM je lani napravila samomor

PRFOKS

Ze lep čas je pretekel od tedaj, ko smo pri nas gledali dober zahodnonemški film, posebnost še filmsko komedijo, saj so prav v tej zvrsti nemški filmski producenti silili v cenene in površne izdelke. Zdaj uvrščamo v naš filmski

program odlično komedijo s tehtno in progresivno mislijo — namreč film Prfoks. V glavni vlogi nastopa zahodnonemški karakterni igralec Heinz Rühmann (Köpeniški stotnik) M. P.

Ribiči in izpiti

Izпита komisija Zveze ribičkih družin iz Ljubljane je pred kratkim sporočila ribičskim družinam, da je dolžan vsak član ribičske organizacije, ki ni najmanj 2 leti ribič, opraviti izpit. Ostale člane posamezna družina lahko oprosti izpita ali pa zahteva, da ga napravijo. Izpiti bodo v Ljubljani, vse stroške v zvezi z izpitom pa nosi vsak posameznik. Družina lahko naroči tudi izpite v svoj kraj, a mora plačati stroške izpitne komisije.

S tem pravilnikom pa je opu-

ščena prejšnja zamisel, naj bi imele izpitne komisije posamezne ribičske družine, iz Ljubljane pa bi prišel na izpite le po en član komisije.

Kočevski ribiči se bolj navdušujejo za starejšo, kot za novejšo zamisel. Novi način opravljanja izpitov zahteva znatno več stroškov (potni stroški, plačilo komisije) kot stari. Razen tega pa bi ribiči izgubili tudi precej delovnih dni, saj ima kočevska ribičska družina kar 11 članov, ki bi morali delati izpit.

OBRAZI:

Osreči me delo za skupnost

Pred dnevi smo obiskali Antona Vukana, predsednika klub-ske sekcije krajevnega odbora SZDL za mesto Kočevje. Prav tovarišu Vukanu gre največja zahvala, da je Kočevje dobilo svoj klub, ki ga zdaj prebivalci radi obiskujejo.

— Kdaj ste prišli v Kočevje in od kod?

— Takoj po vojni, leta 1945 iz NOV. Sicer pa sem bil doma v okolici Murske Sobote.

— Ste imeli po vojni kakšne funkcije in kje vse ste delali?

— Bil sem član občinskega in okrajnega sveta, predsednik KO SZDL, pri gasilcih in drugod. Vedno sem rad delal z ljudmi, posebno pa sem bil vedno vesel, če sem videl, da sem zanje nekaj napravil in da moje delo odobravajo. Najbolj vesel in ponosen pa sem bil, ko sem leta 1948 dobil priznanje in nagrado Centralnega sveta zveze sindikatov kot najboljši sindikalni blagajnik v Sloveniji in eden izmed treh naj-

boljših v Jugoslaviji. Nagrada je znašala 2000 dinarjev, a je nisem bil toliko vesel, kot priznanja za svoje delo.

— Povejte našim bralcem, kako ste ustanavljali klub v Kočevju?

— Klubsko sekcijo pri odboru SZDL smo ustanovili marca 1962.

Ko se je obrat »Steklarstvo« izselil, smo zaprosili občinski ljudski odbor, naj nam dodeli te prostore za klub. Potem pa nismo imeli dovolj sredstev, da bi ga opremili in uredili, zato smo ga dali najprej za nekaj časa v najem šiviljskemu tečaju. Medtem me je uprava SZDL pooblastila, da u-

je treba varčevati, zato sem pazil, da je šel denar le za najnujnejše. Varčeval sem pri vsem: pri obrtniških delih (še ključ smo izdelali sami), pri nakupovanju (nekateri stvari smo si sposodili, nekatere dobili podarjene in drugod.) Klub smo od-

— Kako pa klub uspeva?

— V začetku je imel vsak dan le po nekaj obiskovalcev in takrat sem bil najbolj vesel, če je kdo prišel v klub. Po petkrat na teden sem bil mesec in pol vsak dan v klubu »dežurnik«. Še drva za kurjavo sem nosil od doma, ker klub nima drvarnice, samo da je klub začel delati. Zdaj pa že lepo uspeva. Delavska univerza je imela v njem že več predavanj in predvajala nekaj filmov. Ljudje se privajajo nanj. Posebno pa ga rada obiskuje mladina, ki tudi še nima svojega prostora. Ljudje prihajajo, berejo časopise, revije in knjige šahirajo, poslušajo radio in predavanja, gledajo filme. Zdaj si skušamo sposoditi še televizor, kasneje pa nameravamo kupiti lastnega. Klub koristijo za stanke tudi razne organizacije kot Zveza borcev, Društvo inženirjev in tehnikov in druga — seveda zvečer, ko je za ostale obiskovalce zaprt. Skratka: klub uspeva, obiskovalci priznavajo, da je bil za Kočevje nujno potreben, jaz pa sem zadovoljen, ko vidim, da delo ni bilo zaman.

J. Primc

Poživitev sindikalnega dela

Na zadnji seji občinskega komiteja ZK Ribnica so pretežni del časa posvetili problemom pri delu sindikatov ter vlogi komunistov v sindikalnih organizacijah.

Nedelavnost ali nesposobnost vodstva sindikalne podružnice ima za posledice pasivnost vsega članstva organizacije. Na žalost je sindikalno delo v precejšnjem mrtvilu. V številnih organizacijah ne vedo, kaj bi delali ali bolje, dela in problemov, s katerimi bi se moral ukvarjati sindikat, ne vidijo.

Za tako stanje so v precejšnji meri odgovorni tudi komunisti. Imamo tudi primere, ko se člani ZK branijo prevzeti funkcije v odborih sindikata. Da ima to slab vzgled pri nekomunistih, ni treba poudarjati.

Sindikati bi morali narediti več pri seznanjanju članov s problematiko v podjetju ali ustanovi. Številne nesreče pri delu in boleznih, ki terjajo težke tisočake, ne bi smele iti mimo sindikatov. Z analizo njihovih vzrokov in primernim ukrepanjem bi lahko vplivali na znižanje bolniških dni.

Tudi dvig produktivnosti dela, kvaliteta izdelkov itd. bi morala biti stalna skrb sindikalnih podružnic.

Tehnična inteligenca v podjetjih se premalo angažira v sindikatu. Le-ta ima vsakodnevni stik z zaposlenimi delavci in zato tudi možnost, da priskoči na pomoč pri

Nekaj Zidarjevih

SGP Zidar iz Kočevja si je postavil letos za 260 milijonov večji plan kot lani. Gradnja bodo občutno povečali le na gradbišču v Kočevju, na ostalih dveh (v Ljubljani in na Reki) pa za manj. V Kočevju in na Reki imajo dela že zagotovljena oziroma sklenjene pogodbe. Povečanje plana je omogočil predvsem novi sistem gradnje na zalogo. Ta način gradnje omogoča gradbenim podjetjem, da začno graditi s polnim tempom že spomladi, medtem ko so prej spomladi šele začeli sklepati pogodbe za gradnje.

Ob Tomšičevi ulici v Kočevju SGP Zidar že pripravlja gradbeni material za gradnjo 33-stanovanjskega bloka, v katerem bodo cenena stanovanja. Blok bo gotov predvidoma do avgusta. Po vseh letih bodo začeli rušiti stara in dotrajana poslopja, iz katerih se bodo stanovalci preselili v novi blok.

Sistem delitve dohodka po plačani realizaciji je zavrnil dela na nekaterih objektih. Zidar poslej gradi v etapah objekte samo do faze, za katero ima investitor zagotovljena finančna sredstva.

Z zaposlovanjem mladine verjetno težave

Lani je bilo z zaposlovanjem mladine, predvsem ženske, ki je končala osemletko, precej težav. Na srečo je zaposlil Zavod za zaposlovanje invalidov okoli 50 deklet in tako rešil problem. (Kar pomislimo, kaj bi nastalo, če teh deklet in tudi fantov ne bi bilo mogoče nikjer zaposliti!) Podobne težave z zaposlovanjem mladine bodo nastale predvidoma tudi letos. Kočevski Zavod za zaposlovanje delavcev že zdaj raz-

izvajanju nalog, ki si jih zastavi sindikalni odbor.

Da ponekod delo sindikatov še pa je treba iskati vzroke tudi v nerazumevanju odgovornih ljudi v podjetju do organizacije. Tako je v nekem podjetju vodilni uslužbenec ignoriral delavsko samoupravljanje in sindikat... Take stvari se ne bi smele več dogajati.

VOJAŠKA VAJA V STRUGAH

Rezervisti so se umaknili

V počasitev dneva JLA je krajevna organizacija ZROP Struge organizirala sporazumno z garnizonom iz Ribnice vojaške vaje — napad na avtomobilsko kolono. Dan pred izvedbo vaje smo se pogovorili o načinu in kje naj bi vaje bile. Orožje je preskrbel občinski odbor ZROP.

Pred odhodom na položaje so nam pripeljali iz Kočevja orožje in municijo. Vsak je dobil puško in 30 nabojev. Potem so starešine razporedili vojake na položaj. Rezervisti so predstavljali taktično četo in zavzeli položaj približno 1 km nad cesto pri vasi Rapljevo. Kmalu so na levi strani videli, da prihaja kolona vojaških avtomobilov in ko je prišla na zasedeni teren, smo jo napadli. Vojska se je v kritičnem položaju hitro znašla in se razporedila po zasedenem terenu. Nastala je huda borba, ki je trajala približno 10 minut. Po jurišu so se morali rezervisti umakniti.

Predgrad

(J. S.) Zadnje decembrsko nedeljo so v Predgradu gostovali Veseli hribovci. Poslušalo jih je veliko Predgrajčanov.

Predgrajska mladina je priredila ob novem letu v gasilskem domu ples. Udeležilo se ga je precej mladincev in mladink.

Ljudje v Poljanski dolini želijo, da bi prihajal radiotehnik v njihove kraje vsaj enkrat na mesec, da ne bi bilo treba nositi električnih aparatov v Kočevje.

Marija Mavrin iz Vimola ima pri rejli živine res srečo: v dveh letih ji je krava povrgla po dvoje zdravih telet.

Lovsko društvo Predgrad je v minulem letu v skupnem lovu ustrelilo samo tri divje svinje.

mišlja o tem. V kratkem namerava na osemletkah napraviti anketo, na podlagi katere bo dobil podatke, koliko mladine se namerava letos zaposliti in kje ter koliko je bo nadaljevalo šolanje. O rezultatih ankete bomo še poročali.

Predvidoma pa ne bo nobenih težav z zaposlovanjem mladine, ki bo končala ostale šole in ki jo stipendirajo razne organizacije.

Po daljši razpravi o vseh vprašanih so sprejeli več sklepov, ki jih bodo priporočili občinskemu sindikalnemu svetu in sindikalnim podružnicam za nadaljnje izvajanje.

Na seji komiteja so govorili tudi o združevanju občin v ljubljanskem okraju ter o ribniški občini, o čemer bodo volivci v teh dneh izrekli svoje mnenje, ali naj ostane ali pa se pridruži kočevski občini...

-r-

Tako vzgajamo mladino

Na plenumu mladinskega komiteja smo slišali nekaj, za kar menim, da ne spada v našo družbo. Vest je prišla namreč iz podjetja Kovinar, kjer imajo nekateri tovariši posebne izkušnje pri vzgoji mladine.

Na sestanku sekretariata aktivna LMS Kovinar so obsojili ravnanje z mladinci s strani predpostavljene uslužbenec in mojstrov. Tov. Tone Lisac — mojster v obratu Kleparstvo, je udaril službeno podrejenega Alojza Kastelica, tov. Alojz Žnidaršič — poslovodja obrata Kleparstvo, pa je udaril kar dva in sicer Antona Jakšiča in Nika Rožmana. Delavski svet podjetja je to vprašanje sicer obravnaval, vendar omenjena tovariša nista bila kaznovana, niti tega niso navedli v zapisniku sestanka DS.

Ne želim se ustavljati pri vprašanju, kaj je privedlo tovarša Lisca in tovarša Žnidaršiča do tega, da sta tako postopala, vendar menim, da bi moral delavski svet zadevo prepustiti disciplinski komisiji ali pa oba tovariša kaznovati. Tako pa je delavski svet zadevo samo obravnaval, kaznovan pa ni bil nihče. (Tone Lisac je namreč predsednik delavskega sveta obrata).

Z. Ž.

A. P.

Vabilo na Goro

S Francetom Pečkom z Gore, občinskim odbornikom, ki je vsa povojnata leta predsedoval, tajnikoval ali pa kako drugače sodeloval v odborih in organizacijah, sva se zadnjič »zapela« o raznih vprašanih, ki tarejo Gornike. »Veš,« mi je dejal: »Gori in Gorniki ni bilo v »Novicah« že dolgo nobene črke. Ali nemara Gora ni zaslužila, tako kot drugi kraji, vsaj eno fotografijo o domačem tečniku?« Obljubil sem, da bom upravičene želje Franceta in Gornikov, saj je govoril v njihovem imenu, sporočil tovarišem v uredništvu »Novic«. No, ker sem že pri tem pisnatu, pa naj pristavim še vabilo novinarjem v Kočevju: »Ob prvi priložnosti pridite na Goro, se-

veda pa ne pozabite s seboj vzeti fotografskega aparata.«

S tov. Pečkom sva se pogovarjala še o stvareh, ki so vsem Gornikom pri srcu: o tem so mi nji ceste od vrh Griča nad Sodražico do Travnne gore. Gorniki menijo, da bi bilo mnogo bolj koristno in rentabilno, če bi zgradili novo cesto od Vagovke do Travnne gore. Gradnja bi bila cenejša in turistično pomembna. Potočanom bi bil omogočen lažji dostop do doma na Travnni gori, še posebno pa Gornikom, s podaljškom ceste od Vagovke do Raven na Blokah pa bi si Travnna gora odprla pot na Notranjsko preko Gore. S tem bi v turistične mpoledu Gora veliko pridobila. Odprle bi se možnosti za začetek turizma tudi na Gori, ki je po svoje privlačna ob vsakem letnem času. Od tu je zelo lep razgled na razne kraje ožje in širše domovine.

Se bi vam lahko prinovedoval, o čem sva vse govorila, pa naj bo dovolj. Prepričan sem, da bodo o Gori in Gorniki, njihovih problemih in uspehih napisali kaj več. Prepričan sem, da se bodo vabilu kmalu odzvali.

K. Oražem

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Res je, na Gori pa že precej časa nismo bili. Naj nam Gorniki tega preveč ne zamerijo, toda v uredništvu smo tako zaposleni, da skoraj ne moremo ven. razen tega pa nam je marsikateri načrt prekrizala zima. Vabilo z veseljem sprejemamo in obljublamo, da vsaj bomo kmalu obiskali.

Uživajmo med

Pristen med je prvovrstno živilo, o tem ni dvoma. Ima skoraj dvakrat toliko redilnih snovi kot jajca in trikrat toliko kot meso. Cenjeno po toplotnih enotah (kalorijah), ki jih proizvajajo zaužita živila v človeškem telesu, vsebuje 1 kg govejega mesa 1000 kalorij, 1 kg jajc 1613, 1 kg medu pa celo 3280. Že ena sama žlica medu ima v sebi več redilnih snovi kot eno jajce ali 1 dl mleka. Poleg redilnih snovi pa vsebuje še mnogo zdravnih ter ga rabimo kot domače zdravilo pri različnih boleznih, n. pr.: kot pomirjevalno sredstvo za živce, pri boleznih dihal in prebavil, pri obolenju mehurja, opeklinah itd.

Skoda le, da izpodrivajo pristi med pogosto razni sirupi, ki jih prodajajo pod firmo naravnega medu, po isti ceni ali pa še dražje, čeprav so često nezdravi in cenejši kot naravni med. Te potvorbe so narejene večinoma iz škrobnega sirupa (glukoze) z malenkostnim dodatkom medu, ali pa iz kristaliziranega invertnega sladkorja, kateremu dodajo arome raznih vrst medu. S tem dosežejo pri njih tak okus, da jih marsikdo, ki dan za dnem uživa pristi med, težko loči po okusu od naravnega medu. Seveda nima tak »umetni med« dragocenih lastnosti pristnega medu.

V mnogih državah je med zakonito zaščiteno in morajo trgovine ponarejen med kot tak tudi označiti.

V Ameriki, kjer prodajajo mnogo ponarejenega medu, ne bi nihče verjel prodajalcu, da prodaja res pristen med — edino jamstvo pristnosti medu je satja. Med v satju Amerikanci zelo cenijo in prav radi kupujejo, čeprav je znatno dražji, vedoč, da le tako pridejo do naravnega medu, ker so do sedaj kljub vsem tehničnim

pridobitvam še ni posrečilo ponarediti tudi medu s satjem vred.

Mnogo ljudi misli, da je vsak med, ki se strdi, ponarejen, češ, da bi moral pristi med ostati vedno tekoč. To je popolnoma zmotno, ravno ponarejen med ne kristalizira.

Iz satja iztočeni med je prozoren in tekoč, čez nekaj časa se pa zgosti, kristalizira v drobna zrnca, ki so po kakovosti medu bolj trda ali bolj mehka; tudi velikost teh zrnec je dokaj različna; ravninski med kristalizira v večjih zrnih kot hribovski. Starejši med izgubi kristale in postane gost tekoč, zato pa je treba poznati starost medu, da morda ne bi smatrali pravega medu za ponarejenega, ker je tekoč. Nekate-

belji med v alkoholu popolnoma raztopi in ne pusti za seboj nobene sledu razen barve in okusa.

Okusni slaniki

V 2 del sladke smetane vmešajte drobno nastrgano srednje veliko hrenovo korenino, posolite, po okusu popražite in dobro stepite (lahko tudi v elektr. mešalcu). Nato z maso zlepite po dva in dva slana kekca in dajte za nekaj časa v hladilnik.

Lahko pa tudi kekse naložite v globoko skledo in polijete z maso. Jed je izredno okusna in se poda k narezku.

Za gospodinje

Cvetača bo med kuhanjem ostala bela, če boste skupaj z njo

Duh po čebuli boste z rok najhitreje odstranili, če boste roke zdrgnili s koščkom kuhanega krompirja.

Če je rumenjaki preveč bel, ga nekoliko posolite in dobil bo lepo rumeno barvo.

Mesna juha bo ostala bistra, če boste kuhali v njej košček jajčne lupine.

Vežalke za čevlje niso drage, vendar se najraje prav takrat preče hočemo, da bodo bolj vzdržljive, če hočemo, da bodo bolj drljive, jih moramo za nekaj časa potopiti v vreli kis.

RDEČE VINO

Madež potresemo takoj s soljo, tkanino ovlažimo in čez nekaj časa speremo.

MADEŽ OD VOSKA

na obleki, zavesi pa tudi na preprogi najprej previdno izpraskamo z noževim hrbtom. Nato položimo nanj pivnik in prelikamo. Pivnik posrka stopljeni vosek. Ostanki odstranimo s špiritom.

Družinski kotiček

re vrste medu se ne strde, na hladnem pa se tudi te zgoste, pri tem pa obdrže svojo prozornost in barvo. Tiste vrste medu, ki se pa strde, postanejo kašnate, neprozorne, včasih tudi popolnoma spremene barvo. Tako je na primer strnjen akacijev med skoraj bele barve, temnorjavi ajdovec pa postane rumenkast do bledorjavkast.

Kako pa ugotovimo pristnost medu z domačimi sredstvi?

Nekaj kapljic medu kani na led; če se ne zgosti v zrnca (ne kristalizira), je ponarejen. Ali pa: raztopi v kozarcu eno žlico medu v treh žlicah čistega alkohola; mešaj, da se med popolnoma raztopi. Če se na dnu kozarčka sesede kaj bele gošče, je med ponarejen, ker se namreč pristi če-

kuhali košček limonine lupine, ali pa če boste dodali vodi kisa ali mleka.

Za 74 odst. manj škode po požarih

Leto 1962 je bilo na področju požarnega varstva v občini Kočevje uspešno zaključeno. V primerjavi z letom 1961 s požari povzročili za 74 %, v primerjavi z letom 1960 pa za 93 % manj škode. Bilo je 16 požarov in je le za 3.346.200 dinarjev skupne škode. Osem požarov je bilo zaradi malomarnosti in neprevidnosti ljudi, trije zaradi gradbenih napak, dva je povzročila iskra lokomotive, na treh objektih pa je bil požig nameren. V večini primerov so gasilci uspešno intervenirali in je pri gašenju vseh požarov sodelovalo 159 pripadnikov prostovoljnih gasilskih društev. Po zaslugi

gasilcev je bilo očiščenega za 9.360.000 din družbenega premoženja.

Komisije gasilskih društev in upravnih organov so pregledale 742 objektov. Od teh je bilo zaradi neupoštevanja predpisov požarnega varstva predlaganih v upravno kaznovanje 9 fizičnih in tri pravne osebe.

Ker je še vedno veliko požarov zaradi neprevidnosti ali malomarnosti, bi bilo prav, da odgovorni ljudje upoštevajo navodila komisij in obstoječe predpise, da bi se izognili ostrejšim ukrepanjem ter zmanjšanju škode, ki jo povzročajo požari.

DVE MISLI

Dobiček, ki škoduje dobremu imenu, je prava izguba.

Ljubezen je konstruktivna. Ustvarja in gradi — toda le tedaj, če ni ponarejena.

BLAGOR

— Danes imam tako prazno glavo!

— Blagor tebi!

— Zakaj?

— S prazno glavo lahko hodiš po svetu, s praznim žepom pa ne!

Dedek Mraz prihaja

Prizor iz igrice »Dedek Mraz prihaja«

Pred novim letom je dramska sekcija »Svobode« priredila za učence obeh kočevskih šol igrice »Dedek Mraz prihaja«. Nastopali

so učenci obeh šol, pa tudi drugi člani dramske sekcije. Solarji so z zanimanjem sledili predstavi, ki so jo igralci pristrčno podali.

Skoraj 6000 knjig

Sem se je preselila ribniška ljudska knjižnica

Foto: Mohar

Zadnje dni decembra se je ribniška ljudska knjižnica preselila v nove, večje prostore v stavbi delavske univerze (nekdanja občina). V nastropju je DU (pisarna in predavalnica), spodaj pa knjižnica. Zdaj imajo že nad 5.800 knjig, dokupujejo pa vse slovenske knjižne novitete, tako da lahko zadovoljijo najširši krog bralcev.

Knjižnica je lepo urejena, v novih knjižnih omarah pa je še dovolj prostora za nove knjige. Na delavski univerzi (v njenem sklopu deluje knjižnica) so nam povedali, da nameravajo organizirati tudi potujočo knjižnico, ki bo izmenoma obiskovala razne kraje.

Našel sem uro

V soboto opoldne sem šel v šolo. Na cesti, ki zavije pri hotelu proti naši šoli, sem v snegu našel ročno uro. Nesel sem jo v šolo. Tudi tovarišica ni vedela, kam naj jo oddam. Ker sem že večkrat čital v Novicah oglase o izgubljenih stvareh, sem sklenil, da jo bom odnesel v uradništvu Navic s tem dopisom. Vesel bom, če bo ura prišla spet svojemu lastniku v roke.

Blaž Volf III. a
osn. š. Mirko Bračič

HUDOMUŠNO RAZMISLJANJE O RESNIH STVAREH

Kaj je Noetova barka in kdo je bil Noe? Noetova barka je bila tista barka, ki jo je zgradil Noe, Noe pa je tisti junak, ki je zgradil Noetovo barko. Sodbo o tem, kako je bilo takrat, prepustimo zgodovinarjem in bogoslovcem, povedati je treba le še to, da je stari Noe dobil nekoč tik pred vesoljnim potopom br-zojavko, naj, če mu je kaj do življenja, hitro zgradi ladjo, vkrc-a nanjo sebe, ženo, od živalstva in rastlinstva pa po en primerek; bližala se je huda ura, mednarodni položaj se je menda spet ne-kaj zapletel in kazen naj bi doletela ves svet (ali tako nekako).

Noe je malo posmrkal, se krepko useknil v velik rdeč ro-bec, dolgo brisal naočnike ter pogledal v staro pratiko, koliko ča-sa mu še ostane. Ko je videl, da dan X ni več daleč, je zavihal rokave, pljunil v roke in pograbil »plenkačo«. Tesal in sestavljal je od jutra do mraka, pa še v mesečnih nočeh, toda neki nepri-dipravi so mu vsako noč sproti razdrli, kar je postoril podnevi; zlikovcev ni mogel najti.

Končno je bilo veliko delo končano (in to zadnji trenutek, kajti poplava je že naraščala!). Noe si je oddahnil, na hitro zme-tal na barko nekaj pohištva, že-no, ki je bila, kakor on, že moč-no v letih, copate in nočno po-sodo, nekaj rastlin in živali ter osla, ki se je tako upiral, da je skoraj vse pogubil. Zajadral je po širni vodni planjavi, sam sam-cat na svetu, dokler mu nista dva golobčka prinesla priporoč-ene pisanja, da lahko pristane nekje na vrhu gore Ararat in na-daljuje človeški rod...

To je v kratkem zgodba o No-etu in njegovi barki. Danes pra-vimo, če nekaj dolgo časa gra-di-jo, da je to Noetova barka. Ve-liko takih bark poznam, sprego-ovoril pa bi le o eni, namreč o Noetovi barki v Dolenji vasi, kon-kretneje o stanovanjski hiši šte-

Prvotni načrt, tako so mi za-trjevali na občini in na Gradbe-niku, je predvideval le ureditev stanovanja v spodnjih prostorih (bivša trgovina) ter nadzidavo nad hlevom, kjer naj bi bilo še eno »komfortno stanovanje«. In nato so zidali, ključali z dleti po zidu, enkrat zidarji, potem vodovodarji, nato električarji, pa spet zidarji itd. Pozimi so v najhujšem mrazu potrkali pri gornji stranki in povedali, da bo-do skozi njihovo kuhinjo pre-bili dimnik!! Seveda je bila stranka še toliko pri sebi, da jim je noro početje prepovedala in se zaklenila!

NADZIDAVA

Na drugi strani je načrt pred-videl nadzidavo hleva. V nek-danjem hlevu naj bi bilo pet kle-

POMANJKANJE MATERIALA IN SLABA ORGANIZACIJA

Tudi o tem velja spregovoriti. Delavci so se večkrat pritoževali, da primanjkuje materiala. Tako je zmanjkalo peska in so morali čakati, potem apna, desk ali lat za obijanje drvarnice, opeke ali česa drugega. Vsakokrat je delo-vodja drvel v Ribnico in tekal sem in tja, da je potrebne stvari dobil. Vseh teh problemov ne bi bilo, če bi bilo delo bolje orga-nizirano...

Spregovoriti pa velja tudi o de-lavcih in njihovem delu (o čemer smo nekoč na kratko že pisali). Poleti, ko je bilo vreme res lepo, se jim ni nikamor mudilo. Delali so ležerno, kot bi ne bilo daleč

»Ni mogoče, saj ne bi smelo pu-ščati!« Pa je le! Ko je dež po-nehal, so v stiku dveh pravokot-nih streh podložili večjo pločevino.

»Zdaj bo pa dobro!«

In bilo je — dokler ni prišla odjuga in se je pričel taliti sneg. Nato je spet puščalo...

»Ne verjamemo...« Kasneje: »Pa je res... Sicer bo pa vedno puščalo, saj kje pa ne pušča streha, kadar se tali sneg...!« Dobro, toda ne vem, če bi tej razlagi pritrčili strokovnjaki (pa tudi nestrokovnjaki!).

ZAKAJ POČASNA GRADNJA

Tri leta za ureditev štirih sta-novanj je pa le malo preveč! Zato smo se pozanimali pri izva-

»Pramec«
Noetove barke
v Dolenji vasi

naokrog nobene ekonomske eno-te, počivali, na jesen pa se plazili po drevju in obirali jabolka in hruške. Ko pa je pritisnila zima (ali kdo drugi?), so tudi oni pritisnili in krepko pljunili v roke.

DRUGO NADALJEVANJE

Nato je bil plan razširjen: sam-sko stanovanje spodaj (iz ene sobe) in še eno samsko na drugi strani hodnika. Spet kljuvanje, razbijanje, breznačrtno prestav-ljanje sten. In potem, na pobudo strank, so še zgornje »samsko« stanovanje spremenili v družin-sko. Iz velikega, nekoristnega hodnika so napravili sobo, doda-li še eno stano, dodali še dvoje stranišč — in vse skupaj pustili. Gradnja stoji že od pomladi in nič ne kaže, da se bo nadaljevala pred novo pomladjo. V tem času sta se vselili stranki in spodnji samski stanovanji (eno je menda spet vlažno!), ena gornjih strank pa se jezi nad vodovodarji, ki so v nedokonanem stranišču nape-ljali vodo tako, da je zdaj že vsa stena temeljito premočena...

KAJ NI TO NOETOVA BARKA

Seveda je, z ono pravo na ima skupni dve lastnosti: dolgotraj-na gradnja in pušča vodo, samo premakne se ne! Ko so jo nam-reč nadzidali nekdanje stranišče, so morali napraviti novo streho položnejšo od ostale, ko pa je pričelo deževati, je puščala na vseh koncih. Na stropu v hodni-ku je nastala velikanska lisa, po-nekod se je pričel krusiti omet (pozimi se dela na steni izvje). Stranke so to na pristojnem me-stu povedale in zvedele (še sno-mladi), da bo treba opeko zame-njati s pločevino. Tako je bilo vse deževno poletje, na jesen pa so opeko zamenjali z valovitimi ploščami.

»No, pa bo dobro. Prihodnji te-den pridejo pleskarji!«

Se pred pleskarji je prišel dež in puščalo je še bolj. Na pristo-jnem mestu so zmajali z glavo:

javcu del, pošetju Gradbenik v Ribnici:

»Zakaj? Mi bi že davno kon-čali, toda občina ne plačuje red-no naših storitev.« Plan investic-ij je najprej znašal okrog 7 mi-lionov dinarjev, stroški pa so doslej narasli že na blizu 11 mi-lionov dinarjev...

»Že, toda malo hitreje bi lahko gradili; sam vem, da se delavcem večkrat ni nikamor mudilo...«
»Ja, rekonstrukcija stare hiše je zapletena. Podiranje zahteva veliko časa, pokazati pa ne mo-reš nič. Sploh je bilo narobe, da smo pričeli obnavljati tisto hišo. Mar bi raje zgradili novo. Mi smo se potrudili, kar največ smo mogli...«

Na občini: »Gradbenik bi lah-ko bolj pohitel, mi mu pa tudi vse plačamo — če takoj ne, pa malo kasneje. Podjetje nima do-volj zidarjev, pa jih odteguje drugam, samo prezimujejo v ti-sti stavbi...«

Čas bi že bil, da »barko« do-končajo (»letos prav gotovo!«). Znani so nam primeri hitre grad-nje drugod. O gradbeni dejavnosti v Ribnici so obširneje spre-govorili tudi na občinski konfe-renci ZK, rekonstrukcijo stavbe v Dolenji vasi pa so vaščani kri-tično ocenili tudi na letni konfe-renci SZDL.

No, verjemimo, da bo gradnja letos res končana (v zadovolj-stvo investitorja, izvajavca in stanovavcev), da stanovanja ne bodo vlažna, da streha ne bo več puščala kot rešeto in da se pozi-mi zgrajeni dimniki ne bodo ru-šili...

F. Grivec

SODOBNA

»Okrog Venere kroži «Mariner II», okrog državnih ustanov pa trinajsta plača!«

NEMOGOČE

— Danes sem videl človeka, ki je tehtal dvesto kilogramov...

— Nemogoče!

— ... dvesto kilogramov krom-pirja!

Noetova barka

vilka 29. Tudi sam sem član »po-sadke«, že skoraj tri leta, toda barka še vedno ni gotova, še ved-no ni sposobna, da bi zaplula v morje, da bi se rešila zidarskih, tesarskih in pleskarskih moj-strov...

»CIMERMANSKI MAJSTRI«

To je anekdota. Ko so ribniški mojstri gradili kozolec, so vse stebre in late preveč porezali, nato pa so v luknje zabijali le-sene kline. Ko jih je nekdo vpra-šal, zakaj tako delajo, so menili: »Sakra cucek, saj je z'gujzda tud' lajs!« (trikrat odrezal, pa je še vedno prekratko!). Ko pa so ga pokrivali s »šindramik«, je glavni mojster sedel na vrhu, ostali pa so stali na lestvi; oni na tleh je podajal žebelj za žeb-ljem in ko je žebelj priromal na vrh, ga je »glavnik« slavnostno zabil. Ko se je nekdo spet začu-dil, zakaj tako, je »glavnik« mir-no odvrnil: »Sakra cucek, z'kaj smo pa majstr!«

ZACETEK

V Dolenji vasi je primanjko-valo stanovanj (in jih še), zato so na občini sklenili, da bi bilo dobro urediti kakšno stanovanje v stari stanovanjski zgradbi, kjer sta bili nekoč trgovina in gostil-na, kasneje šola, takrat pa so bi-la v njej tri stanovanja. Rečeno storjeno: pripravili so nekakšen načrt, se pogovorili z Gradbeni-kom, ki je prikimal in poslal ne-kaj delavcev, ki so pričeli naj-prej razbijati in razkopavati. To je bilo, recimo, pred tremi leti (nekaj dni več ali manj, se ne bo poznalo!).

ti in (malo kasneje) tudi skupna pralnica. Stranke so morale pre-makniti iz hleva drva (kam, ni nihče vprašal!) in »kljuvanje« se je pričelo tudi tu. Ko so bile kle-ti gotove, vstavljena okna in vra-ta ter stene prepleskane, so po-drli streho in pričeli nadzidavati. Tedaj pa se je pričelo deževje, ki ni ponehalo, dokler ni bilo po tleh v kletih dovolj vode, strop in stene pa temeljito premočeni!

Prva vselitev je bila jeseni le-ta 1961 (dvoje stanovanj), rezul-tat pa je takle: če spodnja stran-ka zakuri v peči, zakadi kuhinjo gornjim; zunanja stena v kuhinji je bila kmalu vsa črna (ob zuna-nji strani je gnojiščna jama in vlaga prodira skozi zid — slaba izolacija!). Stranki v novem, nadzidanem stanovanju se je za-radi vlage pričelo kvariti pohi-štvo, velike, vsekakor prevelike dnevne sobe pa ne more nikdar dovolj ogreti. Cementni pod (rdeča terasa) v kopalnici se je pričel po nekaj mesecih krusiti, odtok v kuhinji pa je tako posre-čeno speljan (po zunanji strani zidu), da je pozimi vedno zamrznjen...

NADALJEVANJE

Medtem so sklenili, da bi bilo dobro obnovo stavbe nadaljeva-ti. Podrli so edino stranišče v hi-ši, malo prizidali, napravili ma-lhen hodnik in balkon ter dobili sobo za samsko stanovanje. In ko so prišli občinski možje po-gledat, kako napreduje gradnja, so stranke zaupno vprašali: In kam hodite na stranišče, ko so vam ga podrli? »I, na kolo, pa v Rakitnico k Petrovcu; zadrega je le ponoči, ko je gostilna zaprta!«

»Ko je bila še firma »Dobrodošli«, tedaj — vse kar je res! Z njihovim brokatom se ni mogel meriti nihče, še celo v Tveru ne, tristo kosmatih. Zdaj pa, da povem kar naravnost, boljše robe od moje ni. In je tudi ne iščite!«

Hipolit Matvejevič se je togoten obrnil, hip srdito meril Bezenčuka z očmi in umeril korak nekoliko bolj naglo. Četudi se mu danes v službi ni primerilo nič neprijetnega, je vendarle imel kaj slab občutek.

Trije lastniki Nimfe so stale pred vrati svoje delavnice natanko tako, kot jih je bil zjutraj pustil. Kazalo je, ko da od tedaj niso zinili drug drugemu niti besede, toda presenetljive spremembe v obrazu in skrivno zadovoljstvo, ki se jim je temno svetlikalo v očeh, je pričalo, da vedo nekaj pomembnega.

Ob pogledu na svoje trgovske sovražnike je Bezenčuk obupano zamahnil, se ustavil in šepnil za Vorobjaninovom:

»Dam jo za dvaintrideset rubljev.«

Hipolit Matvejevič se je namrgodil in pospešil korak.

»Lahko tudi na kredit,« je dodal Bezenčuk.

Trije lastniki Nimfe niso odprli ust. Molče so se obrnili za Vorobjaninovom, brez prestanka snemali čepice in se klanjali.

Konec koncev je bil Hipolit Matvejevič že besen na prismojeno vsiljivost krstarjev, pa je hitreje kot običajno po-

Obraz Klavdije Ivanovne je bil sicer slovesen, a izražal ni prav ničesar. Oči so bile uprte v strop.

»Klavdija Ivanovna!« jo je poklical Vorobjaninov.

Tašča je naglo zganila z ustnicami, a namesto trobentnih zvokov, ki jih je bilo vajeno uho Hipolita Matvejeviča, je zaslišal stok, tih, tanek in tako žalosten, da mu je srce zadrgetalo. Svetla solza se je nepričakovano naglo potočila iz očesa in ko živo srebro zdrknila po licu.

»Klavdija Ivanovna,« je ponovil Vorobjaninov. »Kaj je z vami?«

Pa spet ni bilo odgovora. Starka si je zakrila oči in se rahlo zasuknila na bok.

V sobo je tiho stopila agronomova žena in ga odpeljala za roko kot otroka, ki ga peljejo k umivanju.

»Zaspala je. Zdravnik je ukazal, da je ne smemo vznemirjati. Golobček, dajte no, pojdite v lekarno. Nate recept in poizvedite če imajo vrečke za led!«

Hipolit Matvejevič je v vsem ubogal madame Kuznecova, čuteč, da ga v podobnih zadevah daleč prekaša.

Do lekarne je bilo daleč. Hipolit Matvejevič je urno stopil na ulico, z receptom v stisnjeni desnici podoben šolarčku.

Bila je že malone tema. Na ozadju ugašajoče zarje se je risala mršava postava mojstra za krste Bezenčuka, ki je,

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov 3

hitel na predverje, razdraženo ostrgal blato ob stopnico in z občutkom močnejšega navala apetita stopil v vežo. Iz sobe mu je, puhteč od vročine, prišel nasproti duhovnik cerkve Frola in Lavra oče Fedor. Z desno roko je privzdignil suktnjo in ne da bi se zmenil za Hipolita krenil k izhodu.

Tedaj je Hipolit Matvejevič zapazil nenavadno čistočo in nov nered v razmestitvi pohištva, ki je bodel v oči. V nosu je začutil ščegetanje, ki ga je povzročal močan vonj po zdravilih.

V prvi sobi mu je prišla nasproti sosedica, žena agronoma Kuznecova. Zašepetala je in zakrillila z rokami:

»Ej, slabše je, pravkar se je spovedala. Ne ropotajte s škornji!«

»Saj ne ropotam,« je poslušno odgovoril Hipolit Matvejevič. »Kaj se je pripetilo?«

Madame Kuznecova je nabrala ustnice in pokazala na vrta druge sobe.

»Nadvse hud srčni napad.«

In ponovila je očitno tuje besede, ki so ji bile povšeči zaradi pomembnosti, s tem da je dostavila:

»Ni izključen smrtni izid. Danes sem ves dan na nogah. Zjutraj pride po strojček za meso in gledam: vrata odprta, v kuhinji ni žive duše, v tej sobi prav tako ne, no, pa si mislim, da je Klavdija Ivanovna pač šla po moko za kolače. Pred kratkim se je pripravljala. Moke zdaj, saj sami veste, če je ne kupiš prej...«

Madame Kuznecova bi bila še dolgo čvrljala o moki, o draginji in o tem, kako je našla Klavdijo Ivanovno, ležečo poleg lončene peči, čisto kot mrtvo, toda stok, ki je prihajal iz sosednje sobe, je Hipolitu Matvejeviču boleče udaril na uho. Brž se je prekrizal z nekoliko omrtvelo roko in stopil v taščino sobo.

Drugo poglavje

SMRT MADAME PETUHOVE

Klavdija Ivanovna je ležala na hrbtu z eno roko pod glavo. Na glavi je imela čepec živo marelične barve, ki je bil v modi nekoč v davnih letih, ko so dame nosile »chateclair« in so šele začele plesati argentinski ples tango.

ob smrekovih vratih slone, jedel kruh in čebulo. Malo dalje so drug ob drugem čepeli trije nimfovci in, oblizujoč žlice, zajemali iz železnega lonca ajdovo kašo. Ko so ugledali Hipolita Matvejeviča, so se krstarij vzravali kot voljaki. Bezenčuk je zamerljivo skomignil z rameni, stegnil roko v smeri konkurentov in zagodel:

»Človeku se valjajo pod nogami, tri sto kosmatih!«

Sredi Staropanskega trga so se pri doprsem kipu pesnika Zukovskega z napisom »Poezija je bog v svetih mislih zemlje« živahno pogovarjali spričo novice o hudi boleznii Klavdije Ivanovne. Obče mnenje zbranih meščanov se je zaključevalo v besedah: »Vsi bomo šli tja. Kar je bog dal, bo tudi vzel.«

Brivec lokala »Pierre in Konstantin«, ki mu je bilo sicer ime Andrej Ivanovič, tudi ni opustil priložnosti, da pokaže svojo razgledanost v medicinskih vprašanjih, ki jo je črpal iz moskovskega lista Ogonek.

»Sodobna znanost,« je razlagal Andrej Ivanovič, »je prišla do nemogočega. Poglejte recimo, da se klientu iznenada izpahne na podbradku mozoljček. Včasih je prišlo do zastrupitve krvi, zdaj pa morajo menda v Moskvi imeti — ne vem, ali je resnica ali ne — za vsakega klienta poseben steriliziran brivski čopič.«

Meščani so zateglo vzdihnili.

»Pojdj na, Andrej, ta je pa malo predebela...«

»Le kje si že kdaj videl, da bi za vsakega človeka imeli poseben čopič? Ti hlasta ti!«

Bivši umski delavec — proletarec, zdaj lastnik kramarije Prusis se je celo razhudil:

»Dovolite, Andrej Ivanovič, po podatkih zadnjega štetja ima Moskva več kot dva milijona prebivavcev. Se pravi, da bi bilo treba več kot dva milijona čopičev. Ta je pa bosa!«

Pogovor se je razvel in vrag si ga vedi, do česa bi bilo prišlo, da se ni na koncu Osipove ulice prikazal Hipolit Matvejevič.

»Spet hiti v lekarno. Torej je slabo z njo.«

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

Kot sem že rekel, ima vsak izmed nas v zvezku svoj list. Dule Dabič pa ima sam kar tri liste. Skoro ni dneva, da ga ne bi zaradi česa zapisali, kolikokrat je bil že kaznovan pa niti sam več ne ve. Ko ob sobotah berejo kazni, že vnaprej veš, da boš čul tole:

— Dule Dabič, tri dni brez zajtrka, v nedeljo brez kosila, v nedeljo popoldne prepovedan izhod v mesto.

De-De-Ha sploh ni več zajtrkoval in se je zajtrka že čisto odvadil, ni pa se mogel sprijazniti s tem, da ne bi ob nedeljah šel z nami v okolico Bihaća: k izviru Privilice in Klokota, na hrib Spomenik, na stari grad Sokolac in v vasico Pokoj in Pritoke.

Neko nedeljsko popoldne je reditelj skušal ustaviti kaznovanega De-De-Ha, ki ga je zasačil, da se skuša izmuzniti, toda De-De-Ha je izza suktničja potegnul nožič in zapretil:

— Samo dotakni se me ali pa povej prefektu, pa ti bo sodilo tole!

Vsi smo dobro vedeli, da De-De-Ha drži besedo in da mu nič ne uide iz spomina, zato se je reditelj odmaknil in zgubil brez besede.

Katere so pravzaprav bile te naše pregrehe in prestopki, zaradi katerih so nas tako surovo kaznovali z odtrgovanjem hrane in prostosti, tega kar je otroku najnujnejše, lahko vidimo iz zapisov v črni knjigi.

Poglejte, na primer, kaj je zapisano samo v enem dnevu, med dvema urama učenja:

»Krsto Babović je lezel pod stolom.

Baja je lovil muhe in se pačil žarnici.

Dule Dabič je Baja pičil z nožičem.

Hamid je zbadal s svinčnikom in metal papirček.

Gojko Oven je zaspal.

Milan Nevestica je privezal Gojka za nogo k mizi.«

Priznali boste, da je hudo vzdržati dve uri učenja brez takih nedolžnih razposajenosti, kajti bili smo živi in zdravi otroci. Pa dopovej kakemu zabitemu in zlobnemu roditelju, če moreš.

Zdaj, ko to veste, si pač lahko mislite, kako smo črno knjigo vsi po vrsti sovražili. Bila je posebljenje vseh naših tegob in težav. Zdelo se nam je, da bi bili najsvobodnejši in najsrečnejši ljudje na svetu, če bi ji prišli do živga.

Tudi rediteljja nismo sovražili nič manj. Pa je tudi tak, da ni mogel nikomur prirasti k srcu.

Bil je sin nekega gostilničarja v bližnjem trgu, debelušast in domišljjav osmošolec. Kar naprej se je spakoval pred ogledalom in si mazal lase z nekakšno čudno dišečo pomado. Zato so mu konviktaši nadeli ime »Smrdonja«.

Smrdonja! E, priimek se mu je sijajno prisegal in vsa čast in slava Bajju, ki si ga je bil izmislil.

— Eh, kaj bi, kar samo mi je zletelo z jezika. — se je branil Baja Bajazit, ko smo silili vanj. Naj nam pove, kako si je izmislil tako čudovito ime...

Tako torej sedimo med učno uro in razmišljamo, kako bi se reditelju maščevali. Načrt smo skovali že pred uro, zdaj ga moramo samo še izpeljati.

Stvar je namreč takale.

Reditelj Smrdonja je takoj po kosilu poslal v trg našega novega tovariša Košutića po zavitek »Rahatllokuma«, božanskih slaščic, ki jih je mojstrsko izdeloval stari slaščičar Murat. Seveda mu še na pamet ni prišlo, da bi poslal koga izmed nas, recimo Duleta Dabića, kajti on bi si ga privoščil saj košček, pa če bi se svet podrl.

— Aha, že vem, za kaj! — se je spomnil De-De-Ha. — Zvečer ima sestanek z Maro Zorić iz šestega razreda, Mara pa ima rahatllokume rajši kot svoj nos. Na lastne oči sem videl.

— Kdaj si videl? se začudi Baja.

— Veš kdaj. Predvčerajšnjim zvečer sem prežal ob tistem temnem vogalu Zegar-Aleje pri marli vratih. Toja iz Zegara sem čakal, da bi ga premlatil, pa se je od nekod vzel naš Smrdonja z Maro.

— Pa ti, bratec sladki? — se je vznemiril Hamid Rus.

— Kaj neki! Ni šlo drugače, ko da z vso naglico zlezem pod prvo klop in se potulim.

— Pa onadva? — izbulji Hamid oči.

(Se nadaljuje)

Starčke so pogostili

Pa le ni naša mladina tako slaba, kot mnogokrat slišimo. V njej je precej dobrega, le poiskati je treba prave strune. In kaj je tako lepega, da je vredno pohvale? Prav gotovo bo to tudi vsem bralcem všeč. Letos je lahko

na je bila prireditve? Skromne pogostitve skoraj ni vredno omenjati; vse je bilo pač v okviru skromnih sredstev. Zadovoljni pa so bili vsi, ker so gledali igrice »Kekec in Mojca«, ki so jo dobro zaigrali učenci in učitelj

mladi rod v Ribnici precej videl, saj smo bili tudi odrasli veseli novoletnega razporedenja v prijetno okrašenem trgu.

Podmladkarji RK pa tudi na starejše ljudi niso pozabili. Saj se dobro zavedajo, da bodo tudi oni kmalu stari, saj čas tako hitro beži... V tej naglici mnogokrat zmanjka časa, da bi večkrat zbral »mladino nad 70 let«, oziroma vse te dedke in babice, strice in tete, kot jih je nagovoril Vinko Mate, ki se je udeležil skromne prireditve kot zastopnik ObO SZDL Ribnica. In kakš-

osnovne šole v Ribnici. Nič manj niso bili veseli, ko so poslušali še zabavni orkester doma JLA iz Ribnice.

Marsikdo je imel solze v očeh od zadovoljstva. Srečali so se prijatelji iz mladih let. Skoraj se ne bi več poznali, toliko časa se že niso videli. Čas je hitro potekel in treba je bilo iti domov. Nihče ni bil slabe volje, želja vseh pa je, da bi se še večkrat srečali v tako prijetnem vzdušju.

Foto Mohar

GLAS
IZSELJENCEV

Dopis in zahvala

Lani se mi je spet posrečilo, da sem s sinom obiskala domovino in še živečo mamo. 13. junija nas je poneslo letalo iz Amerike preko sinjega morja in dela Evrope do Zagreba. Veliko nas je odšlo v Ameriko, malo pa se nas vrača. Srečni smo, ker smo med tistimi, ki se lahko obiščemo domovino in prijetno nas je razveselil prisrčen sprejem. Res, *kri ni voda*, saj izseljenci ljubimo domovino in domovina ljubi nas, kljub temu, da smo bili dolga leta ločeni.

Domovina je danes vsa drugačna kot takrat, ko smo odhajali in ko je bilo življenje revno in težko. Domovina je lepa in polna življenja. Ljudje povsod gradijo, delajo in si ustvarjajo pogoje za lepše življenje. Povsod se čuti velik delovin polet.

Septembra lani sem še zadnjič obiskala grob svojega

očeta, ki je pokopan na Križu pri Jurjevi in mu poklonila v slovo šopek cvetja. Groba in domovine verjetno ne bom videla več...

Dopis izkoriščam tudi za čestitko in zahvale. Tako čestitam skrbni mami Mariji Lesar, po domače Lojzovi mami iz Kota pri Ribnici za njihovo 94-letnico in jim želim še obilo zdravih in srečnih let. Enako želim tudi Micki Lesar. Čestata vama tudi Francka Krainik iz Chisholma, Minnesotta. Zahvaljujem se in pozdravlja mtudi ljudi iz ribniške in kočevske doline, med njimi Martina Marinčiča in družini Janeza Ambrožiča in družini, Franceta Ambrožiča in družini ter Janeza Kaprola iz Sodražice in druge.

Ivana Gerkovich
s sinom Janezom
Chisholm Minnessotta
USA

Za SMEH in DOBRO VOLJO

MATEMATIKA

Oče pride v gimnazijo in vpraša profesorja, kako kaj dela njegov sin.

»Ja, veste, bi že šlo, samo matematika, matematika...« potoži profesor.

»Hm,« se počehlja očanec za ušesom, potem pa hudomušno pomežikne, »če ne bo šla matematika, bo šla pa matika!«

DEDNOST

— Kaj je to dednost?
— Recimo, da tvoj stari oče ni imel otrok in tvoj oče tudi ne, potem jih tudi ti ne boš imel.

POMLADNE TEŽAVE

Mlada zaljubljenca sta odšla v gozd, da bi nabirala zvončke. V gozdu pa je nabiralo zvončke že toliko mladih parov, da jima ni preostajalo nič drugega, kot da tudi sama nabirata zvončke.

BREZ PRIJATELJEV

Poštar (vojaku): »Mi je zelo žal, toda vašega čeka ne morem vnovičiti drugače, če imate kakšna izkazila. Imate kaj prijateljev v taborišču?«

»Nobenega, jaz sem namreč trobentač.«

GRADBENI REKORD

MARIBOR, 15. — Gradbeno podjetje »Konstruktor« ima v Mariboru demonstracijsko-komparacijsko gradbišče. Taki gradbišči sta samo še v Zagrebu in Beogradu. Na njih grade s sodobno organizacijo dela, z novimi gradbenimi elementi in materialom, posebne skupine strokovnjakov pa zasledujejo izsledke take gradnje. Osnovni namen teh gradbišč je: doseči najhitrejšo, za naše razmere naj sodobnejšo in najcenejšo gradnjo stanovanj.

»Konstruktor« pa ni samo izvajalec del, ampak tudi projektant in investitor — stanovanja bodo namreč za tržišče. Trije stanovanjski bloki so že pod streho in eden celo pred vselitvijo. Stanovanja v njih ne dajejo občutka utenjenosti. Pri gradnji teh blokov so dosegli celo rekord: 45 delavcev je v 45 dneh zgradilo stavbo, jo pokrilo, v njej pa je 45 stanovanj. Pri zidanju uporabljajo nove, večje in cenejše zidake, stropne, dimniške in ventilacijske elemente, ki jih izdeluje kot polproizvode opekarna Pragersko.

Pod ničlo

ZMRZNILA NA POTI DOMOV

12. januarja je nastopil hud mraz, ki je porinil živo srebro v toplomeru daleč pod ničlo. Ta večer se je vračala iz Ribnice domov v Zadolje delavka na Opekarni Hermina Lovrenc (41 let). Pred odhodom domov je še pomivala pod v gostilni pri Miheliču, približno 300 m pred Zadoljem pa je zmrznila. Vzroke še raziskujejo.

OBLEŽAL V JARKU

15. januarja ob 0.25 je dežurni »Elektra« Kočevje sporočil postaji LM, da je nekdo obležal v jarku ob poti, ki pelje mimo garaž »Elektra« proti Trati in da kliče na pomoč. Ker je bil hud mraz, je bilo nevarno, da bo zmrznil. Miličnik, ki je prišel na pomoč, je organiziral, da so »ponesrečenca« — bil je vinjeni Janez Porenta iz Trate — prepeljali na dom.

DO NEZAVESTI PIJAN

15. januarja ob 22.50 je dežurna kočevske ambulante sporočila postaji LM, da leži v Ljudski restavraciji do nezavesti pijan Ivan Oflak, upokojenec iz Podgorske ulice. Ker je bilo nevarno, da bi Oflak med potjo domov zmrznil, je poskrbel miličnik za »dostavo na dom«.

ANEKDOTA

Za najpočasnejšega delavca je veljal tisti arabski mizar, pri katerem je oče, ko se mu je rodil sin, naročil zibko ter mu vnaprej plačal tolar. Sin je odrasel, dozorel v mladeniča in se poročil in ko je oče pričakoval vnuka, se je spomnil na zibko. Stopil je k mizarju in ga opomnil, da bi že bil čas, da napravi zibko, če že ne za sina, pa za vnuka. Mizar pa mu je besno vrgel tolar: »Ne trpim ljudi, ki me vedno priganjajo pri delu!«

KAKO JE NASTAL LOŠKI POTOK

Loškega potoka pred mnogimi stoletji ni bilo; ustanovili so ga Ložanje. Pastirji iz Loža so pasli živino po gmajnah. Ko so v enem kraju popasli vso travo, so se preselili in tako prišli tudi v — Loški potok.

Sčasoma so se pričeli pastirji stalno naseljevati; postavili so prve borne kočice. Ker so bili pastirji šegavi, so pričeli imenovati vas, v kateri so živeli — Segova vas. Kasneje so se naselili še v okolici in nastale so vasi Mateljek, Travnik, Hrib, Retje, Mali log.

V Travniku se med polji vije potok. Ker so kraj ustanovili Ložanje, se imenuje Loški potok.

Zemlja je tu precej revna, zato so si ljudje že pred vojno iskali kruha drugje — kot tesači po hrvških gozdovih in v Ameriki. Sedaj se preživljajo z živorejo in poljedelstvom, kot sekači v gozdu in v lesnoindustrijskem podjetju Smreka.

-in-

RADOVEDNEŽ

Učitelj: »Kilogram ima sto dekagramov, dekagram ima deset gramov. Ste vsi razumeli?«

Tonček: »Koliko gramov pa ima telegram?«

Ljubitelji dobre kapljice naj bi vsaj pozimi pili le toliko, kolikor

OBISK PRI KOČEVSKIH PEKIH

Naš vsakdanji kruh

»NI VEDNO DOVOLJ KRUHA.« »HRUH NI DOBER.« »VČASIH V KRUHU KAJ NAJDEMO, KAR NE SODI VANJ.« »V GLAVNI PRODAJALNI JE VEDNO GNEČA, PA TUDI KRUHA NE PRODAJAJO PO VSEH HIGIENSKIH PREDPISIH.« TAKE IN PODOBNE PRIPOMBE SMO SLIŠALI OD POTROŠNIKOV, ZATO SMO OBISKALI KOČEVSKO PEKARILJO IN SE Z NJENIMI PREDSTAVNIKI POGOVORILI, KJE SO VZROKI, DA PRIDE DO NEGODOVANJ IN KAKO BI SE JIH DALO ODSTRANITI.

PEKARIJA V BIVŠIH HLEVIH

— Kočevska pekarija je v prostorih bivših grajskih hlevov, ki pa se jih ne da tako urediti, da bi vsestransko odgovarjali zahtevam sodobne pekarnice, je pripovedoval direktor Pekarne in slaščičarne tov. Adamič.

— Tako na primer nimamo v pekarni urejene ventilacije, stene pekarnice niso 2 m visoko obložene s keramičnimi ploščicami, nimamo hladilnice za kruh, nimamo pa tudi dovolj sanitarij (kopalnic in garderob). Ker nimamo hladilnice, dajemo kar vroč kruh iz pekarnice v prodajalno. Sicer pa tudi stranke nočejo mrzlega kruha, ker mislijo, da je star.

Ker je stavba stara, je v njej tudi precej mrčesa (ščurkov, muh itd), ki ga uničujemo. Samo stalnemu uničevanju mrčesa in pazljivosti pekarnice se je zahvaliti, da doslej še ni bilo primera, da bi prišel mrčes tudi v kruh. Nehigienično je tudi, da moramo prenašati kruh v prodajalno v košarah pod balkonom, na katerem včasih gospodinje stepajo preproge in drugo.

ZAKAJ ZMANJKA KRUHA?

Kruha včasih res zmanjka, predvsem v zgodnjih jutranjih urah. Takrat namreč odpeljejo kruh vsi naši večji odjemalci (gostišča, menze). Vendar bi ta problem lahko rešili, če bi imeli lastno prevozno sredstvo. Z njim bi dostavljali kruh večjim odjemalcem v mestu dvakrat na dan, razvažali bi ga lahko tudi po ostalih naseljih v občini in morda celo posameznim potrošnikom v mestu na dom, kot je to primer v več drugih državah. Vendar trenutno nimamo sredstev, da bi avtomobil kupili pa tudi ne kaže, da bi potrebna sredstva v doglednem času zbrali. Zaradi tega bo ostalo še vse po starem.

PRODAJA KRUHA NI DOVOLJ HIGIENIČNA

— Naša prodajalna kruha na odgovarja namenu, zato iščemo drugo že od leta 1954. Novi prostori so bili že pripravljeni, vendar se je vanje vselila šiviljska delavnica. V prodajalni smo uvedli tudi že blagajno, pa se ni obnesla in smo jo na zahtevo strank opustili. Prodajalna je namreč preozka in so morali kupci stati v vrsti daleč ven na ulico. Zdaj smo prodajanje uredili tako, da prodajavke prijemljejo kruh le z orokavičeno roko, z drugo pa sprejemajo denar, vendar menimo, da tudi tako prodajanje ni dovolj higiensko.

Drugo prodajalno smo imeli v tržnici, kjer je prodajanje tako, kot v glavni prodajalni. Vendar na tržnici ne prodajamo kruha v zimskih mesecih, ker je tu prodajanje nerentabilno, pa tudi preveč moramo plačevati za električno ogrevanje.

JE POTREBNA NOVA PEKARNA?

Trenutno je zmogljivost pekarnice zadostna in bo zadovoljevala potrebe Kočevja še 4 do 5 let, ko bosta tudi obe peči izrabljeni. Povprečno spečemo na dan okoli

2800 kg kruha in drugega pečiva. Potrošnja kruha pa stalno narašča. Tako smo v letu 1960 spekli za 20 odstotkov več kruha kot v letu 1959, v letu 1961 pa za 31 odstotkov več kot v letu 1960. Za lani še nimamo zbranih vseh podatkov.

Zaradi naraščanja potrošnje kruha, zaradi zastarelih peči in zaradi nehigienskih razlogov bomo morali nujno začeti misliti na gradnjo nove pekarnice, čeprav nimamo zato potrebnih sredstev. Ustvarjamo namreč le okoli 2 milijona dinarjev skladov na leto, ki pa jih moramo trošiti za nakup novih strojev. Tako smo že kupili

sladoledni stroj, sejalnik moke in bladilnik za slaščičarno. Za obnovo pekarije pa smo v zadnjih desetih letih vložili okoli 20 milijonov dinarjev lastnih sredstev (iz amortizacije).

Iz navedenih dejstev je razvidno, da je nova pekarna potrebna (oziroma bo potrebna v kratkem), da je potrebna nova prodajalna in tudi prevozno sredstvo, vprasanje pa so finančna sredstva.

NUJNO MEHANIZIRATI PEKO IN PRODAJO KRUHA

O problemih peke in prodaje kruha je na eni zadnjih sej razpravljala tudi občinski ljudski odbor in sklenil, da je nujno modernizirati peko in prodajo kruha. Svet za blagovni promet je že zadolžen, da ta sklep uresniči, zato bo verjetno imenoval posebno komisijo, ki bo proučila vso problematiko pekarije in predlagala najboljše rešitve. Občinski ljudski odbor pa pričakuje od kolektiva

pekarije, da se bo do rešitve problemov pekarije prizadeval čim bolj vsestransko zadovoljiti potrošnike.

MNENJE SANITARNE INŠPEKCIJE

Pekarija je problem že od leta 1950. Predlagani sta bili že dve rešitvi, a sta bili obe opuščeni. Potrošniki so izrekli že marsikatero upravičeno (in tudi neupravičeno) pripombo na račun kvalitete in higijene izdelave in prodaje kruha, zato je bilo izrečenih tudi že nekaj kazni. Zaradi preobremenjenosti pekarnice se včasih zgodi, da testo ni dovolj premešano. Za precej nepravilnosti so krivi prostori, včasih pa tudi kolektiv ali kaka tretja oseba. Ko so v naši pekariji uvedli strojno mešanje testa, niso dobro prilagodili mešalni stroj (montiral ga je monter tovarne, v kateri te stroje izdelujejo), zaradi česar je mešalna roka strugala kotel in v testo so prišli — kovinski ostružki. Zaradi vsega naštetega inšpekcija meni, da je nujno zgraditi novo pekarijo, ker je kruh še vedno eden najosnovnejših prehranbenih artiklov.

Jože Primc

Ne pozabite

na naše nagradno žrebanje v drugi polovici februarja. Med naše stalne naročnike, ki bodo imeli do takrat poravnano naročnino vsaj za pol leta naprej, bomo izžrebali vrsto lepih in dragocenih praktičnih nagrad!

Ne zamudite priložnosti, saj je naročnina za pol leta SAMO 400 dinarjev! Če še niste naš naročnik, če kujete NOVICE vsak teden v kolportaži, pošljite nam priloženo naročilnico ali pa nam sporočite z dopisnico, da želite prejemati naš tednik na dom.

Razveselite znanca in prijatelja in jim naročite NOVICE, veseli jih bodo. Prav tako bo naš tednik dobrodošel našim izseljencem po svetu, saj ga številni, ki jim pomeni morda edino vez z domovino, zelo radi prebirajo. Ne pozabite tudi na svoje fante, ki služijo vojaški rok in jim naročajte NOVICE!

NOVICE prinašajo vsak teden veliko zanimivega branjca: reportaže, dva stalna romana v nadaljevanjih in veliko drugih novic iz naših krajev. Če iz vašega kraja premalo pišemo, napišite sami; vsak dopis nam je dobrodošel in bo našel prostor na eni naših 12 strani!

Nikakor pa ne smete pozabiti na naše VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE, ki bo v drugi polovici februarja. Ko vas bo obiskal poštar s položnico, takoj plačajte polletno naročnino, da vas bomo lahko upoštevali pri žrebanju! Če še niste naročnik NOVIC, izpolnite priloženo naročilnico in nam jo pošljite, prav tako pa priporočite naš list sosedom in prijateljem!

Naročam »Novice«

Pošiljajte mi jih na naslov:

Znamka
za 15 din

»NOVICE«

KOČEVJE

p. p. 39

Filatelisti za 20. obletnico Kočevskega zborna

V nedeljo, 13. t. m., je bil občni zbor Filatelističnega društva Kočevje. Skromno in marljivo dela do društvo ljubiteljev znamk. Na občnem zboru so se pomenili o bogatem delu v minulem letu in organizacijskih uspehih. Trenutno je v društvu 33 članov, od tega 10 mladincev. Društvo vodi tudi pionirske oddelke krožkov na osnovnih šolah, kjer je sedaj na obeh osnovnih šolah v Kočevju vpisanih nad 60 pionirjev in pionirk v teh filatelističnih krožkih. Na šolah v Stari cerkvi in Fari so tudi že v teku priprave za ustanovitev krožkov.

Na občnem zboru je bil glavni del razgovorov posvečen bodočemu delu društva, še posebno z ozirom na letošnje proslave. Na seji upravnega odbora Filatelistične zveze Slovenije v Ljubljani je bil sprejet program, ki ga je predložila posebna komisija zveze za proslavo 20. obletnice Kočevskega zborna. V dneh slavnosti bo v Kočevju republiška propaganda filatelistična razstava, ki bo obsegala približno 90 vitrin. Razstava bo razdeljena na tri skupine in sicer: skupina — posvečena narodnoosvobodilni borbi

in izgradnji socializma, skupina generalnih zbirk ter skupina tematskih in motivnih zbirk. V poslednjih dveh skupinah bo prikazana obiskovavcem razvojna pot filatelije z najbolj zanimivimi izvečki zbirk. Zbirke v prvi skupini bodo ocenjene in najboljše

bodo tudi nagrajene, vsi razstavljalci pa bodo dobili lepe diplome za sodelovanje.

Za večji poudarek proslave bo s pomočjo bivših kurirjev ter mladinske in športnih organizacij prirejen pohod po poteh partizanskih kurirjev. Udeleženci pohoda

VII. pohod »Ob žici okupirane Ljubljane«

Tradicionalna množična športna manifestacija — partizanski pohod ob žici okupirane Ljubljane — prehaja letos že v sedmo leto. Pri dosedanjih pohodih, ki jih prirejajo v spomin na herojsko Ljubljano med NOB, je sodelovalo že na tisoče naših športnikov, delovnih ljudi in mladine, iz leta v leto zavzema večji obseg. Za letošnji pohod, ki bo 12. maja, so predvidene naslednje tekmovalne kategorije: manifestativni pohod za moške, ženske in mešane ekipe na 15 km; tekmovalni pohod za moške ekipe na 25 km dolgi progi; tekmovalni pohod za ženske ekipe na 15 km dolgi progi ter štafeta 5 x 1000 m za moške ekipe srednjih in vajenskih šol.

Tekmovanje v vseh kategorijah je ekipno, ekipo pa sestavlja 5 tekmovalcev, ki morajo, razen v štafeti, prispeti na cilj istočasno. Pravico nastopa imajo: v manifestativnem pohodu vse osnovne družbene in strokovne organizacije, šole, odredi predvojaške vzgoje, ekipe enot LM in JLA s tekmovalci, rojenimi leta 1953 in prej; v tekmovalnem pohodu za moške ekipe tekmovalci, rojeni leta 1944 in prej; v tekmovalnem pohodu za ženske ekipe tekmovalke, rojene leta 1943 in prej; v štafeti moške ekipe srednjih in vajenskih šol, sestajene iz rednih dijakov.

Za udeležence tekmovalja v manifestativnem pohodu ni potrebno zdravniško potrdilo. Vsi tekmovalci, razen registrirani atleti, dolgoprogaši in smučarji, prijavljeni v tekmovalnem pohodu, in tekmovalci v štafeti, razen registr. atletov - srednjeprogašev, morajo imeti zdravniško potrdilo. Tekmovalci se morajo podrediti na zdravstvenih postajah ali na progi zdravniškemu nasvetu, vključno z zahtevo odstopa od tekmovalja.

Proga za vse kategorije poteka po kolovozih, poljskih poteh, cestah in mestnih ulicah, štafeta pa po mestnih ulicah. Ob tekmovalni progi bodo številne sodniške in rediteljske kontrole, proga pa bo vidno označena. Tekmovalna komisija bo objavila opis prog najkasneje do 7. maja, če bo pa

bodo nosili na Bazo 20 priložnostne ovitke, na katerih bodo odtisnjeni reproducirani žigi stanic TV, ki so bile na tem področju. Pripravljajo tudi dva priložnostna poštna žiga za Kočevje in Bazo 20.

V republiškem odboru za pripravo filatelistične razstave in pohoda sta tudi ing. Honzak Milenko in Arko Andrej iz Filatelističnega društva Kočevje.

izredno slabo vreme, so možne določene spremembe.

Prijave za sodelovanje je treba poslati do 4. maja tekmovalni komisiji (Ljubljana, Komenskega 7).

Zmagovalne ekipe v tekmovalnih pohodih, prvoplasirane ekipe ZB NOV in zmagovalna ekipa v štafeti prejmejo naslov »Zmagovalec partizanskega pohoda Ob žici okupirane Ljubljane« ter plaketo zmagovalca v trajno last. Člani prvoplasiranih ekip prejmejo zlato, drugoplasiranih srebrne in tretje plasiranih bronaste plakete, vsi udeleženci pa posebno značko letošnjega pohoda.

Delavska univerza vas vabi in obvešča

● Vabimo občane Kočevja, da obiščejo lepo urejen in topel klubski prostor na Trgu svobode 7 — v prejšnjih prostorih steklarstva. Klub je odprt vsak dan od 16. do 19. ure, razen sobote in nedelje. Obiskovalcem so na voljo dnevni časniki in revije, knjige, radio, šah in drugo, v kratkem pa tudi televizijski sprejemnik.

● Vsak petek od 16. do 19. ure je v klubu filmsko gledališče. Predvajamo celovečerne in kratkometražne filme, ki jih komentirajo poznavalci filmske umetnosti.

● V petek, 18. januarja ob 15.30, bomo v filmskem gledališču predvajali celovečerni film **Romeo, Julija in tema**, razgovor pa bo vodil prof. Robert Puhar.

● Vstop v klub je brezplačen.

● V torek, 22. januarja ob 17. uri bo glasbeni pedagog vodil razgovor o tem, **kako poslušati glasbo**. Med razgovorom bomo reproducirali glasbene posnetke.

● V petek, 25. januarja ob 16. uri bomo v filmskem gledališču — v klubu — predvajali celovečerno francosko komedijo »Zakon je zakon«. Razgovor bo vodil prof. Robert Puhar.

● Pridite v klub in si oglejte zanimive programe.

● V torek, 22. januarja bo ob 19. uri predaval o zaščiti prebivalstva pred zračnimi napadi rez. podpolkovnik Polde Stukelj iz Ljubljane. V razumljivi besedi in sliki bomo slišali o sodobnih sredstvih za zračne napade in o atomskem bombardiranju ter zaščiti pred njim. Vabljeni vsi, posebno še rezervni oficirji ter člani službe PAZ.

● Še vedno sprejemamo prijave za tečaj, v katerem bi pridobili potrebno znanje za sprejemni izpit za vpis na višjo komercialno šolo v Mariboru.

● V kratkem se prične tečaj za vodilce po Kočevski. Prijave še sprejemamo.

● Predavanje na vseh srednjih in osnovnih šolah ter tečajih Delavske univerze se končajo 19. januarja in se prične 4. februarja.

● Med zimskimi počitnicami prenehajo naslednji tečaji: za pridobitev kvalifikacij v gradbeništvu, za kinooperaterje in tečaj slovenščine ter pisanje zapisnikov.

Gasilski občni zbor

V nedeljo, 13. januarja, je imelo gasilsko društvo Grčarice redni letni občni zbor. Zbora se je udeležilo precejšnje število članov, nečlanov in pionirjev. Dobro bi bilo, da bi se zbora udeležil tudi predstavnik Obč. gas. zveze iz Ribnice ali sektorski poveljnik iz Dolenje vasi, vendar zaradi snega ni bilo mogoče.

Člani upravnega odbora društva so v svojih poročilih izčrpno prikazali stanje društva v preteklem letu. Kljub temu, da društvo, ki šteje 35 članov, stoji na trdnih nogah, se še vedno dobijo pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti. Problem je še vedno pomanjkanje denarja, da bi izpolnili gasilsko opremo in orodje. Izrečena je bila zahvala tudi Gozdnemu obratu Grčarice, ki je društvu v preteklem letu dodelil iz svojih sredstev dotacijo v znesku 60.000 din. Ob tej priliki se je gasilskemu društvu zahvalili tudi tov. Segar Anton, ki mu je pogorela hiša in mu je društvo za obnovo hiše pomagalo s prostovoljnimi delom in napravilo

108 prostovoljnih ur.

V nadaljnji razpravi so govorili o zavesti in požrtvovalnosti članov ter o njihovi sposobnosti. V ta namen je društvo prijavilo na strojniški tečaj v Ribnici dva člana.

Po poročilih nadzornega odbora, ki je delo upravnega odbora v preteklem letu pohvalil, so bili ponovno izvoljeni člani starega odbora.

Na koncu je bilo v društvu sprejetih 8 novih članov in 6 pionirjev.

Norbert Cerne

Marsikaj nam še manjka

V razgovoru z volivci in potrošniki iz Velikih Poljan, Ortneka in okolice smo ugotovili, da želijo, naj bi bila trgovina v Ortneku bolj založena s potrošniškim blagom in da bi bila potrežba bolj hitra. Potrošniki prihajajo v trgovino tudi iz oddaljenih krajev, čas je pa dragocen in ga člo-

vek težko zapravljajo s čakanjem v trgovini. V trgovini, ki ima tako široko zaledje kot naša, bi lahko stregli dve dekletki. Potrošniki so menili, da bi lahko v trgovini prodajali tudi kruh.

Marsikdo mora po blago v Ribnico, ker ga v naši trgovini ne more kupiti, pri tem pa ugotavljajo, da so cene močno različne. Predlagali so, naj bi trgovina uvedla »knjigo želja«, kamor bi kupci vpisovali blago, ki ga pogosteje potrebujejo, trgovina ga pa nima. Poslovodkinja bi se lahko ob naročanju blaga opirala na te želje in ustregla potrošnikom.

Prebivalci tudi želijo, da bi vsaj enkrat tedensko pripeljali iz Ribnice meso in ga prodajali v Ortneku (ob nedeljah), kakor so nekoč že delali.

In še ena želja, potrebovali bi tudi brivca, saj bi marsikomu prav prišel. O vseh problemih in potrebah ljudi v okolici Ortneka bi se veljalo še pogovoriti in ustreči ljudem.

10., 11. in 12. januarja je bil v Ribnici kratek seminar juda za pripadnike Ljudske milice. Med seminarjem so miličniki dobili najpotrebnejše znanje o judu, tako da bodo lahko pri opravljanju službenih dolžnosti čim manj uporabljali orožje ali gumi-jevke.

Foto Mohar

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročila sta se v Zužemberku Grcman Gourrid iz Starega loga 6, star 23 in Novak Jozefa iz Lasc 11, stara 24 let.

Kotne so: Balzatorsky Irena iz Kočevja, Ljubljanska cesta 14 — je rojila v kranju — deklco.

V Ljubljani so rodile: Bartol Terezija, gospodinja iz Trzica 1 — deklco; Novak Terezija, gospodinja iz Kočevja, Crnomajška cesta 10 — dečka.

Umrli so: Lavric Janez, upokojenec iz Kobilarjev 11, star 67 let; Mausser Karol, tekstilni tehnik iz Kočevja, Trg svobode 5, star 53 let; Levstik Anton, kmetovalec iz Željn 38, star 71 let.

RIBNICA

Rodili sta: Gruden Terezija, gospodinja iz Zlatega repa 5 — deklco; Cesarek Pavlina, gospodinja iz Nemske vasi 41 — deklco.

Porocni so se Merhar Jože iz Prigorice 55, zidarski pomočnik in Kozna Franciska, tkalka iz Dan 7; Merhar Stane, kjučavničar iz Nemske vasi 55 in Campa Magdalena, uslužbenka iz Brega št. 33.

DOBREPOLJE

Poročili so se: Minalič Slavko, strojnik iz Grosupija 62, star 28 let in Tomšič Bernardka, kmečka delavka iz Ponikev 24, stara 23 let; Tiselj Albin, čevljar iz Zdenke vasi 22, star 24 let in Nose Rozalija, pletilja iz Kompolj 12, stara 23 let; Tomšič Janez, kmečki delavec iz Ponikev 24, star 29 let in Novak Marija, kmečka delavka iz Bruhanje vasi 19, stara 26 let; Tomšič Franc, delavec iz Ponikev 24, star 27 let in Brezovšek Katarina, gosp. pomočnica iz Ponikev 76, stara 22 let.

Umrila je Pucelj Terezija iz Ponikev 76, stara 76 let.

VELIKE LASČE

Umrila je Podlogar Marija, preužitkarica iz Praznikov 2, stara 94 let.

DOLENJA VAS

Rodila je Omerza Julka, trgovska pomočnica iz Dolenje vasi 97 — dečka.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubega moža, očeta in brata

KARLA MAUSERJA

iz Kočevja,

ki nas je po kratki boleznici za vedno zapustil, se najtoleje zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu in organizacijam Tekstilane Kočevje, 6. d. razredu šole M. Bračiča za podarjene vence in sočustvovanje. Posebna zahvala

»NOVICE«

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občin Kočevje in Ribnica. Izdava CZP »Kočevski tisk« Kočevje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik France Grivec. Uredništvo in uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

razredniku Adamiču in Janezu Kozini za ganjive poslovilne besede ter vsem, ki so ga spremiti na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, hčerka, sestre in bratje.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljube žene, mame, stare mame

IVANE POGAČNIK

iz Jurjevice

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremiti na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje in nam izrazili sožalje. Prav tako se zahvalujemo dr. Oražmu in dr. Anušku, ki sta jo čuiga leta zdravila in ji lajsala trpienje.

Zalujoči: mož Karol in otroci z družinami.

ČESTITKA

Mami in stari mami Mariji Korciš iz Travnika ter bratoma Lojzetu in Francetu želi za njihov praznik še veliko zdravih let Ivan z družino.

ČESTITKA

Dobri mami Nezi Bočko iz Kuzlja 17 zelita vse najboljše za njen god sin Tone in Milka.

ČESTITKA

Dragi sestri Nezki Levstik iz Dolge vasi želimo za njen praznik še mnogo zdravih let, moža pa lepo pozdravljamo. Družine Vidervol — Mrtvice, Stara cerkev in Anica z družinico.

IZGUBLJENO

10. januarja sem od gostilne Rog do mesarije št. 2 izgubil rocno uro znamke Start št. 20391 in usnjeno rokavico. Poštenega najditelja prosim, da najdena predmeta proti nagradi vrne. Nedeljko Lončarevič, Mesarijakiavnica, Kočevje.

NAJDENO

Blaž Volf iz 3. r. osn. šole M. Bračiča v Kočevju je prinesel v uredništvo uro, ki jo je našel na poti od hotela do šole. Lastnik jo lahko dobi pri nas.

PRODAM

Rabljeno kompletno spalnico, gredenco in omaro. Naslov v upravi Novic.

NAGRADNO ŽREBANJE

V novoletni številki Novic smo pomotoma izpustili rok, do kdaj je treba dvigniti dobitke, ki so bili izžrebani na podlagi vstopnic za razstavo »Ureditev sodobnega doma«. Zadnji rok za dviganje dobitkov je 25. januar 1963.

Center za napredek gospodinjstva, Kočevje

OBVESTILO

Ker se v Kočevju širijo vesti, da v Kemični tovarni Kočevje ni moč dobiti melaminski lak, oziroma da se ga lahko dobi le po poznanstvu, obveščamo, da si ga vsak »brez poznanstva« lahko na-

bavi v neomejenih količinah v skladišču Kemične tovarne. Skupaj z melaminskim lakom prejme stranka tudi navodila in pri pravilni uporabi in upoštevanju navodil odgovarjamo tudi za kvaliteto.

Kemična tovarna Kočevje

POPRAVEK

V zadnji številki nam je v našem oglasu (prodaja hiše) zametjal tiskarski škrat besedo »lokal« z »balkonom«. Stavak bi se moral pravilno glasiti: »Ugodno prodam enostanovanjsko hišo z lokalom in garažo...«

RAZPIS

Trgovsko podjetje Jelka Ribnica razpisuje tri delovna mesta poslovođij za poslovalnice »Lončar« Dolenja vas, »Oprema« Ribnica in »Živila« Ribnica.

Kandidati morajo biti visokokvalificirani trgovski delavci ali kvalificirani trgovski delavci z daljšo prakso v trgovini (za trgovino v Dolenji vasi mešane stroke, za Opremo v Ribnici lesne stroke in za trgovino živila živilske stroke). Pismene ponudbe pošljite na naslov podjetja.

Pis velja do zasedbe delovnih mest.

Novanaj nimamo.

PRODAJA

»TRGOPROMET« KOČEVJE

proda rabljen voz — gumar. Prodaja bo 24. januarja ob 9. uri za družbeni sektor in ob 10. uri za zasebni sektor. Ogled je možen pri »Kovaštvu« v Podgorski ulici, kjer bo tudi prodaja.

IZID VELIKEGA NAGRADNEGA ŽREBANJA

10. januarja 1963 so poverjeniki Prešernove družbe opravili nagradno žrebanje. Izžrebane so bile naslednje srečke:

Osební avto	srečka št. 10 020
Moško kolo	srečka št. 17 328
Televizijski aparat	srečka št. 37 695
Žensko kolo	srečka št. 28 798
Tranzistor	srečka št. 35 821
Radijski aparat	srečka št. 4 665
Klubska garnitura	srečka št. 9 610
Električni bojler	srečka št. 30 055
Fotoaparat	srečka št. 20 957
Zapestna ura	srečka št. 22 841

In še 10 praktičnih nagrad — srečke št.: 5 203, 30 608, 20 247, 18 337, 12 131, 7 536, 38 673, 2 680, 6 687 in 18 506.

Knjižne nagrade: Vse srečke, ki se končujejo na 692 ali 244.

Lastniki izžrebanih srečk naj prevzamejo nagrade v upravi Prešernove družbe, Ljubljana, Gradišče 12-a najkasneje do 10. maja 1963, ko bo srečkam potekla veljavnost.

PREŠERNOVA DRUŽBA

K I N O

KOČEVJE: 18. do 20. januarja francosko-ruski barvni film »Človek amfibija« in francoski barvni film »Parižanka«, 21. in 22. januarja romunski film »Na valovih Donave«, 23. in 24. januarja francoski barvni film »Splavarji z Volge«, 25. do 27. januarja ameriški barvni film »Najboljše od vsega«.

RUDNIK: 19. januarja francoski film »Ubijalec«, 20. januarja španski barvni film »Prodajalka vijolic«, 26. in 27. januarja jugoslovanski film »Minuta za umor«.

RIBNICA: 19. in 20. januarja italijanski barvni film »Noč velikega napada«, 26. in 27. januarja sovjetski barvni film »Maščevalc Klor Ogli«.

SODRAŽICA: 19. in 20. januarja grški film »Nikoli v nedeljo«,

26. in 27. januarja nemški film »Ljubezenska zmešnjava«.

VELIKE LASČE: 19. in 20. januarja nemški film »Pred sončnim zahodom«, 26. in 27. jan. francoski film »Grénka zmaga«.

PREDGRAD: 19. in 20. jan. jugoslovanski film »Pogon B«, 26. in 27. januarja ameriški barvni film »Tobby Taylor«.

BROD NA KOLPI: 20. januarja ameriški barvni film »Davy Crockett in pirati«, 27. januarja ameriški barvni film »Zlato v džungli«.

POTUJOČI KINO delavske univerze Kočevje predvaja: dramo »Romeo, Julija in tema« v petek 18. januarja ob 15.30 v filmskem gledališču v Kočevju, v soboto, 19. jan. ob 19. uri v Koprivniku in v nedeljo, 20. jan. ob 18. uri v Strugah.

Prvi, ki je z uspehom operiral slepič, je bil dvorni zdravnik angleškega kralja Georga II. — Claudius Amyand (1680—1740). To je za tiste čase izredno operacijo, izvedel 1763. leta, ko je eden od dvorjanov dobil akutno vnetje slepega črevesa. Operirani je operacijo preživel in potem tudi odpravil.

Komedijo »Zakon je zakon« petek, 25. jan. ob 15.30 v filmskem gledališču v Kočevju, ob 19. uri v Dolgi vasi. V soboto, 26. jan. ob 19. uri v Starem logu in v nedeljo, 27. jan. ob 16. uri v Podpreski in ob 19. uri v Travi.

Vstopnice prodajajo pol ure pred predstavo. Vsem gledalcem je brezplačno na voljo napisana vsebina in ocena filma. Odgovorne predstavnike v krajih, kjer prodajamo filme, prosimo, da bolj poskrbijo za topel prostor, kjer je predstava.